

וטהר לבנו

חידושים בפרשה וזיווקים

פורים

נתרם על ידי החפץ בעילום שמו.

להודות ולהלל לשמו הגדול
על נפלאותיו ועל חסדיו

אנא עזור להדפסת ספר "וטהר לבנו".

מהדורה חדשה – 6 כרכים בס"ד

כי ספר זה מלא בחידושים בחיזוקים ונוגעים בצפור הנפש,
וגורמים זעזוע פנימי להתעורר בתשובה שלימה.

ונעזור לחזק עוד יהודים ובלי ספק זכות עצומה היא עבורך,
בקבלה טובה זו לחיזוק כלל עם ישראל, כי זה ספר שחיזק ומחזק רבבות מכל חוגי ישראל.

מרן שר התורה **רבי חיים קנייבסקי שליט"א**!!! חתם הסכמתו על הספרים.

ומרן בקבלתו הספרים **שר כמה פעמים בהתלהבות:**

"וטהר לבנו בתורתך ודבק לבנו במצוותך ויחד לבבנו לאהבה ולידאה את שמך"
נוסח שלא נמצא בסידורי התפילה ובמקורות

****ואולי, כי הוא חידוש עצום וחיזוק אדיר לשבת ולנשמה****

כא שנינו משש ואקאלת אל נט - ולהנצחה בספרים בעלונים

יוחנן ריינר **0527120333** 106855@gmail.com

נשארו פחות מ-20 סטים אצלי וכן בחנויות הספרים שבהפצת האחים גיטלר.

כ-5 סטים בלונדון אצל אלפער – טלפון: Fairholt Rd 8, London N16 5HW 2088000955
ועוד כ-15 בחנויות הספרים המובחרים **באירופה** – לבקש מהמוכר שיזמינו מהמפיץ ליהמן

באשקלון – ועוד ערים, בתיאום עם הרב יוסף ברקו שליט"א 0542831575

שיעורי אודיו "וטהר לבנו" בקול הלשון שיעורי תורה ברשת 03-6171111 | 6761*

בחר "יוחנן ריינר" ובחר נושא השיעור או לחץ על הקישור

<https://www.kolhalashon.com/New/KhSearch.aspx?Lang=Hebrew&SearchValue=%d7%99%d7%95%d7%97%d7%97%9f%20%d7%98%d7%99%d7%99%ca0%ca8&InCall=True>

בינתיים – ר' חיים זיגלבוים מארה"ב מנדב פרשת פנחס בספר החדש, וגב' טובי מתל אביב בין 10 ל-20 סטים
ועוד 5 אנשים כבר הזמינו את הסט החדש – אנא צרף שמך בתרומה בל"ג להדפסת הספרים בבקשה.

וטהר לבנו – פורים

תענית אסתר

בסגנון כזה שיש הרבה ארס ושצף קצף כנגד גדולי ישראל, אבל מרדכי "ידע את אשר נעשה" – הוא ידע לחבר שכל גזירת המן נוצרה אך ורק בגלל שהיהודים לפני 9 שנים נהנו מסעודת אותו רשע, השאלה איך יהודי זמנו ידעו להסכים עם ידיעת מרדכי שהגיזה אכן רק בגלל שהשתתפו בסעודת אותו רשע?!

אומנם בצום אסתר שגזר מרדכי על כל היהודים לצום דווקא בחג פסח במקום לאכול מצות, כל היהודים התאחדו ושמעו למרדכי, כאן הוכיחו שהאמינו בלב שלם שלא מרדכי אשם בגזירה אלא הם קיבלו את דבריו שזה בגלל שנהנו מסעודת הרשע לפני 9 שנים, ואמונתם זו במרדכי וחזרתם בתשובה זה עצמו יצר את הנס שנהפך הפחד לשמחה וליום טוב

ולכן צמים עד היום את צום אסתר, בכדי שגם אנחנו נזכור שעלינו להתחזק באמונת חכמים ולסמוך על דעתם הרחבה ועל ראייתם המעמיקה והעל טבעית שבאה להם מכוח התורה הקדושה!!! וזה רלוונטי עד עצם היום הזה!!! כי מי לא מרגיש חוסר באמונת חכמים מושלמת!!! ולכן אנחנו צמים!!! במטרה להתחזק כאז כך גם היום!!!

עשה משתה לכל שריו ועבדיו

אבל בכל זאת עדיין יש בחג הפורים מיוחדות נפלאה מאוד!!! ואדרבא היא הנותנת שיש כאן נס עצום וגם קבלת התורה בדרגה גבוהה גם במצב של גלות גם כשהיו עבדי אחשוורוש!!! וזה מה שנותן לנו השפעה טובה וכוח גם בגלות הארוכה לחיות בניסים, וגם לזכות להתעלות בדרגות גבוהות מאוד!!! כמו קיימו וקיבלו מתן תורה מתוך אהבה ושמחה!!! גם מתוך שהיו עבדי אחשוורוש!!!

ובראות המן את מרדכי עומד בשער המלך

באמרם אליו יום ויום ולא שמע אליהם ויגידו להמן לראות היעמדו דברי מרדכי כי הגיד להם אשר הוא יהודי"??

והנה הגמרא מגילה י"ז אומרת שלא אומרים הלל בפורים כי אנחנו עבדים לאחשוורוש, אבל בפסח אומרים כי היינו רק עבדי השם, ולפי זה, גם אם המן היה עבד למרדכי, הרי כל עם ישראל כולל מרדכי היו עבדי אחשוורוש ואין למרדכי כוח לטעון למלך על המן שהוא עבדו, כי המלך יטען כולכם עבדי, ורצוני שהמן יהיה אדון ובעלים.

ואולי בהתחלה עוד קודם שהמלך נתן להמן לשלוט על עם ישראל, מרדכי הראה את השטר להמן בכדי להודיע לו שלמרות שאתה המן דורש שישתחו לך כעבודה זרה אבל היות ואני מרדכי האדון שלך, לכן אני לא מסכים לך, ואין אדם אוסר דבר שאינו שלו, ואין חלות בעבודה זרה של המן, וככה רצה מרדכי למנוע עבודה זרה מעבדו ולמנוע עבודה זרה מרבים.

וגם מרדכי ידע שהמן הוא רשע, ומזרע עמלק שמתכנן לגדול ולהשמיד את היהודים, לכן מרדכי הקדים את גזירת המן בצעדים משלו, שהנה המן עשה עצמו לעבודה זרה ודרש שכולם ישתחו לו, ואיך אכן העז לעשות כן, הרי יש מלך מעליו, ואיך הגיע לך שאפילו המלך הסכים לךך ואף המלך צווה שכולם ישתחו להמן שהיה רק שר?!

ראיתי הסבר נפלא בשם **הסבא מקלם**, ומאוד נהניתי מדבריו, רק ראיתי לנכון להוסיף קצת על דבריו כמענה לשאלה, ששאלו אותי מדוע עלינו לצום היום את צום אסתר שנקבע מלפני 2500 בערך? **והתשובה** לך היא קצת באריכות, שהנה כאשר מרדכי הצדיק צעק והזהיר את היהודים שלא ישתתפו במסיבה ובסעודה של אחשוורוש לעגו לו, וטענו שכלום לא יקרה ואדרבא זה רק מקרב את היהודים למלכות, ואכן לאחר מכן עברו 9 שנים של שקט לעם ישראל, וזה הוכיח למתנגדי מרדכי שהם כביכול צודקים ושמרדכי הצדיק הינו רב קיצוני בדעותיו שסתם מאיים וסתם מפחיד!!!

וכשהתחילו גזירות המן לאחר 9 שנים מהסעודה היו שטענו שדווקא מרדכי הצדיק הוא זה שיצר את המהומה ואת השנאה והוא ורק הוא אשם בהתגרות עם המן ובגזרותיו, כי אם מרדכי לא היה מתגרה עם המן בגלוי לעיני עבדי המלך, ממילא המן לא היה כועס ולא היה גוזר גזירת שמד על ישראל!!

וברור שהעיתונים כמו עיתוני זמננו היו מלאים בכותרות ראשיות "מרדכי הבוגד" או "קיצוניות מטורפת" וכן

בגלל שהיהודים השתתפו בסעודת המלך לכל שריו ועבדיו, לכן הם נחשבו **עבדי אחשוורוש ולא עבדי ה'**, ולכן **לא אומרים הלל** למרות שחזרו בתשובה שלימה ולמרות הנס הגדול, ולמרות שזכו לקבל בפורים את התורה באהבה ובשמחה "קיימו וקבלו", ונלמד מזה עד כמה חמור הפגם מה שלא מקשיבים לרבנים ולגדולי ישראל!!! שהרושם הרע נשאר גם בסוף שחזרו בתשובה!!

הגמרא מגילה ט"ו מספרת שהמן היה עבד של מרדכי, ובשעה שראה המן את מרדכי יושב בשער המלך אמר כל זה איננו שווה לי, כי מרדכי הראה לו שטר מכירה שהמן עבד שלו וכל עושרו של המן שייך למרדכי, **והגמרא** מוסיפה שבשעה שהמן הלך להרכיב את מרדכי על הסוס בבגדי מלכות, אמר מרדכי להמן: רשע! עבד שקנה נכסים - עבד למי, ונכסים למי???

אז אם כך, הרי כל מה שקנה עבד קנה רבו? ומדוע היה מרדכי דואג ומתענה וצועק, הרי כתוב "ויאמר המלך להמן הכסף נתון לך והעם לעשות בו כטוב בעיניך" ואם המן העבד קנה את עם ישראל מאחשוורוש, כל מה שקנה עבד קנה רבו ממילא כל היהודים שייכים למרדכי, וגם טבעת המלך, ויכול היה לבטל את הגזרה מכוח המשפט והחוק???

וייתכן שבגלל זה רצה המן להרוג את מרדכי, כי כך אין לו אדון, אבל היות ויש יורשים לכן החליט להרוג את כל עם ישראל, אבל שוב היות וכל זה בא מכוח מתנה שהמן קיבל מהמלך אז מרדכי יכול היה לבטל זאת מכוח בעלותו על המן העבד שלו?!

וגם למה מרדכי התגרה בהמן, ומה הוויכוח והדו שיח הזה " ויאמרו עבדי המלך אשר בשער המלך למרדכי מדוע אתה עובר את מצות המלך (שאינך משתחוה להמן): ויהי

וטהר לבנו – פורים

וממילא אם אני בגלל האמונה לא כפוף למלך כי גם אתה מסכים לכך, אז אני לא עבד של המלך, רק עבד של בורא עולם, וממילא **"כל מה שקנה עבד קנה רבו"** ואתה שלי וכל מה ששלך - שלי הוא, וגם המלך הגוי יסכים לכך כי גם לשיטתך המן כך זה עובד וגם המלך אחשוורוש הוכיח שהוא מסכים לרעיון זה.

ולכן עבדי המלך נהנו מהוויכוח המעניין ורצו לראות אם אכן יעמדו ויצדקו דברי מרדכי שהגיד להם **"אשר הוא יהודי"**.

בדרך אחרת - המשך

להיות עבדי ה', לכן גזר עליהם צום בפסח, שיקיימו דברי חכמים נגד דעתם, ויבטלו דעתם לגמרי לדבריו, וכמופיע בסוף המגילה **"כאשר קיים עליהם מרדכי היהודי ואסתר המלכה וכאשר קיימו על נפשם ועל זרעם דברי הצמות וזעקתם"**, וכך חזרו להיות עבדי ה' ולא עבדי המלך.

וכשיש אמונת חכמים מושלמת וציות מוחלט לדברי החכמים, זוכים ומקבלים את התורה באהבה, ככתוב **"קיימו וקיבלו"**, ואכן חזרו באמת להיות עבדי השם אפילו תחת מלכות אחשוורוש, ובאמת הם היו ראויים לומר הלל בפורים, אבל אחשוורוש רצה למנוע זאת, כי זה פגיעה בכבודו שאומרים הלל כאילו מצהירים שהם לא עבדיו.

לכן בסוף המגילה פתאום כתוב כביכול בלי קשר לסיפור הנס שאחשוורוש הטיל מסים על הארץ, וכי מה הקשר?!

אלא אחשוורוש רצה על ידי המיסים להזכיר ליהודים אתם כפופים למלכותי, דרך הכסף, נקודה!! ולכן לא אומרים הלל, או בכדי לא לפגוע בו, או כי באמת המסים גרמו לאובדן האמונה שהם עבדי השם אצל חלק לפחות, כמו שכתוב **"ורצוי לרוב אחיו"**.

וכפי שכתבתי קודם 2 סיבות לדבר מדוע כך נשאר בסופו של דבר, או כי רושם מה שפגמו כשנהנו מסעודת הרשע נגד דעת מרדכי הצדיק עדיין נשאר רושמו, או אדרבא בכדי שזה ישפיע כוח לגלות שנצליח לחיות ולקיים תורה בהתעלות גדולה אמן ואמן.

מודי ורבותי, דווקא עכשיו בימינו חובה עלינו להיות עבדי השם, כפופים לדעת רבותינו בכפיפות קומה לגמרי, **"ועשית ככל אשר יורד"** גם כשאומר לך על ימין שהוא שמאל ועל שמאל שהוא ימין, וכך נוכל להינצל מגזרות קשות ואכזריות, של המן הרשע בן דורנו, ונזכה לקבל באהבה את התורה **"קיימו וקיבלו"** פורים כשר ושמח צדיקים וידידים.

ויבז בעיניו לשלח יד במרדכי לבדו כי הגידו לו את עם מרדכי, ויבקש המן להשמיד את כל היהודים אשר בכל מלכות אחשוורוש עם מרדכי:

ולפי הנ"ל הדברים מובנים, כי עבדי המלך שרצו לראות היעמדו דברי מרדכי וכנ"ל הם גילו להמן שיתכן שהוא לא יוכל להעניש את מרדכי כי הוא לא כפוף למלך אלא הוא עבד ה', בכל זאת הוא יוכל לפחות לנקום במרדכי על ידי שיהרוג את כל היהודים מאחר שהיהודים אכלו מסעודת אחשוורוש וממילא הם נחשבו כעבדי אחשוורוש ועל כן הם מסורים בידו לעשות בהם כרצונו.

אלא המן סבר ובעצם הוכיח שהאמונה ובמקרה שלו זה היה אמונה שהוא עבודה זרה, יותר חזקה מכל מלכות, שהאמונה לא כפופה למלכות, ובנס גלוי המלך אחשוורוש עצמו הסכים לכך כי גם הוא הסכים שישתחוו להמן למרות שהוא אינו מלך!!

לכן בא מרדכי והשתמש באותו כוח, זה מול זה, וטען אני בא בכוח האמונה האמתית שאני יהודי ואני עבד של בורא עולם, ולא כפוף לחוקי מלכות אחשוורוש כי האמונה מעל העבדות למלך.

אגב, ראיתי בספר **ויאמר שמואל מט'** שמרדכי הסכים בזמנו לקנות את המן לעבד תמורת אוכל, ולא נתן לו למות מרעב כמצוות מחיית עמלק, כי המן פנה אליו בבקשה **"בעבור ה' הגדול והנכבד תן לי לחם"** – עפ"י המדרש, ולכן יצא הוא מגדר עמלק שמצווה להשמידו **וכדברי הרמב"ם (מלכים ו' ד) שבני עמלק שקבלו על עצמם ז' מצוות והשלימו עם ישראל אין נלחמים איתם, וכבאור מרן החזו"א שסבר הרמב"ם שכל מצות מחיית עמלק היא דווקא בעושה מעשה עמלק.**

ולפי זה, ייתכן שמרדכי רצה לחזיר את המן בתשובה, ולהזכיר לו שלא הרגו במצוות מחיית עמלק רק בגלל שהמן התנהג כיהודי שבזמנו האמין בה' הגדול והנכבד, וכך חשב מרדכי שיעלה בלבו של המן להפסיק את העבודה זרה שעשה מעצמו.

ויתכן שמרדכי רצה שבנס שיהיה בסוף יגידו הלל **"הללו עבדי השם"**, ולא עבדי אחשוורוש, לכן נלחם להוכיח שהוא עבד השם ולא של המלך, אבל היות ועם ישראל לא שמעו בקולו והלכו לסעודת אחשוורוש זה הוכיח שהם עבדיו ולא עבדי השם הנשמעים לרבותם ולהזהרת הרבנים.

ומרדכי יתכן וידע שאולי יוכל לבטל את גזירת המן מכוח בעלותו על המן, אבל הוא רצה לפעול באופן שבטוח יעזור, שכל עם ישראל יחזור בתשובה על שלא שמעו לקול הרבנים והפכו לעבדי המלך ולא עבדי ה', ולהחזיר אותם

ביום פורים בעת קריאת המגילה מאוד התקשתני, הרי המן הכיר את מרדכי עוד מנעוריו וכדברי המדרש לעיל אז המן התחנך למרדכי ואמר לו: **"בעבור ה' הגדול והנכבד תן לי לחם"** ואז הוא נמכר למרדכי לעבד, הרי שברור שהמן ידע שמרדכי הוא יהודי ואם כן מה היו להגיד לו ולגלות שמרדכי הוא יהודי??? וגם מה הדגש בסוף להשמיד את היהודים עם מרדכי??

המן העץ

והותר??? הרי גם ככה הגויים יבואו מרצונם לראות, כי מי מהגויים לא יבוא לראות רב יהודי נתלה??

למה המן לקח עץ ענק 50 אמות שזה 25 מטר, הרי בשביל לתלות את מרדכי, מספיק עץ של 10 אמות, וגם זה די

וטהר לבנו – פורים

והדברים מדהימים, שבעת המשפט נירנברג על ראשי הנאצים שהיה לאחר סיום השואה האיומה נגזרו על עשרה מהם גזרי דין מוות.

ברבע לחצות בלילה לפני המוות העירו את עשרת הנידונים והגישו להם סעודה אחרונה. לאחריה, נאמר להם שהם עומדים למות, וציוו עליהם להתלבש, כולם ציינו מלבד **שטרייכר**, שהיה צורך להכריח אותו להתלבש.

בשעה אחת בלילה, הובלו הנידונים בסדר קבלת פסק הדין לתליה, כשהגיע תורו של שטרייכר, הוא צעק: **"הייל היטלר! עכשיו אני הולך אל האלוקים, משתה פורים 1946"**!!! - מגזין ניוזויק + A History of West Germany חלק ב'.

אם היה ספק למישהו שהנאצים הם בני המן המודרניים, בא שטרייכר האנטישמי הגדול והודה שגם הפושעים ראו את עצמם כבני המן, העשרה הומתו בתליה, כפי שבקשה אסתר המלכה לתלות את עשרת בני המן, מתוך מאות ילדים שהיו להמן.

אבל יש כאן יותר מזה, שגם הרשעים הנאצים בני דורנו הבינו שהמלחמה עם העם היהודים זה לא רק מלחמה גשמית אלא גם מלחמה רוחנית בכוחות עילאיים.

ללמדנו, שהמלחמה היא בכל ומכל החזיתות גשמית ורוחנית, ולנו אין על מי לסמוך אלא על אבינו שבשמים, עלינו להתחזק באמת ובתמים בכל הכוח, ולא ניבהל מקשיים רוחניים וגשמיים כי כולם באים למטרה אחת "ניסיונות", ובעזרת ה' יתברך נצליח לנצח במלחמה זו לבל לא ניגע לריק ולא נלד לבהלה, אלא רק שמחה של סיפוק של הצלחה רוחנית וגם גשמית אמן.

"ככה יעשה לאיש אשר המלך חפץ ביקרו"

וייתכן שבזכות המעשה טוב והמסירות נפש של דוד להגן על כבוד השם ועם ישראל זכה מרדכי היהודי משבט בנימין שגם הוא נלחם למען כבוד ה' שלא ליהנות מסעודת אותו רשע "סעודת אחשוורוש", וגם נגד כולם שצעקו עליו "מדוע אינך משתחוה להמן כמצוות המלך".

ולכן קיבל את זכות וכוח דוד שהיה משבט יהודה, (ויתכן שבגלל זה מכונה **מרדכי איש יהודי**), שיקבל כבוד מלכים והמן יקח אותו בבגדי מלכות ויצעק ברחובות העיר **"ככה יעשה לאיש אשר"** - המלך חפץ ביקרו.

ללמדנו, שאם נחייה במסירות נפש, אזי נזכה לכוחות של צדיקים מהדורות הקודמים, ולכן אל תתפתה ליצר שיטען לך אחרי תקופה של לחימה ביצר הרע, די!! אין לך כוח יותר לסבול ואין לך יותר כוח להילחם, תנוח מהמלחמה ותתיר לך קצת ליפול כי זה יהיה נפילה לצורך עליה וזה חשוב בכדי שתצבור כוח להילחם עוד תקופה ארוכה!!!

דע לך שהוא שקרן כי אתה לא צריך שום נפילה ושום מנוחה מהמלחמה אפילו לא לרגע, ואדרבא כמה שאתה נלחם יותר ככה אתה מקבל תוספת כוחות מצדיקי הדורות הקודמים, כך שכוח לא יחסר לך, אלא כולך תהיה אש שלהבת יוקדת - "אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה".

"עד דלא ידע" - "יום כיפור כפורים"

להגיד לנו שעמלק בא והכשיל את עם ישראל, בכך שהוריד מהברית קודש את הקדושה, על ידי שהכשיל את בני ישראל, ואחרי שהוריד את הקדושה הוא הפך את זה מברית קודש לטומאה.

וככה הוא זרק את לריבונו של עולם, ואמר עכשיו שזה טמא ולא קדוש קח את זה, הנה הפכתי קדושה לטומאה, וככה הכעיס ביותר את ריבונו של עולם, לקחת ברית קודש

ושוב, בשביל מה עשה עץ גבוה??? ועוד **מתיבת נוח**!! למה המן לקח עץ קדוש עץ של ניסים??? וגם מה היה לו להכין בעץ בלילה??? וכי מה כבר יש להכין בעץ שאמורים לתלות עליו בן אדם??

וייתכן שהמן רצה להזכיר שהיהודים שתו ואכלו ממאכלות הגויים ונהנו מסעודת רשע ולכן טרח להזכיר את המבול על ידי שלקח עץ מתיבת נח כך הוא יקטרג על עם ישראל שכשם שה' מחה את בני האדם בימי המבול, כך הוא ימחה את עם ישראל שנהנו מסעודת הרשע.

רק בקשר למרדכי הצדיק שמחה ולא אכל ולא השתתף על זה היה המן חייב לעבוד בלילה למצוא איזה קטרוג רע, אולי ביטול תורה בלילה, כי במשך שעות היום הוא ראה את מרדכי יושב בשער המלך מתמיד בתפילה ובלימוד תורה.

ולפי זה מובן, מדוע הגמרא חולין קלט' שואלת המן מן התורה מנין?? ועונה הגמרא **"המן העץ"**!!! וכי מה העניין בדרש זה???

אלא הכוונה לרמז לנו שהמן מחפש את כוחו מהעץ, מכוח רוחני שיקטרג עלינו, ולא רק קטרוג גשמי בדרך הטבע, ולכן הוא השתמש בעץ מתיבת נוח, עץ מן התורה שיש בו כוח רוחני.

ללמדנו, שהמלחמה היא בכל ומכל החזיתות גשמית ורוחנית, ולנו אין על מי לסמוך אלא על אבינו שבשמים, עלינו להתחזק באמת ובתמים בכל הכוח, ולא ניבהל מקשיים רוחניים וגשמיים כי כולם באים למטרה אחת "ניסיונות", ובעזרת ה' יתברך נצליח לנצח במלחמה זו לבל לא ניגע לריק ולא נלד לבהלה, אלא רק שמחה של סיפוק של הצלחה רוחנית וגם גשמית אמן.

בסיפור של דוד וגולית, "ויאמר דוד מה יעשה לאיש אשר יכה את הפלשתי הלז, והסיר חרפה מעל ישראל, כי מי הפלשתי הערל הזה כי חרף מערכות אלוקים חיים, ויאמר לו העם כדבר הזה לאמר: כה יעשה לאיש אשר יכנו".

והסיום "כה יעשה לאיש", הזכיר לי קצת את "ככה יעשה לאיש אשר" - המלך חפץ ביקרו, ואם נכונים הדברים, ויש חיבור בין הלשונויות, מה אם כן הקשר ביניהם??

ללמדנו, שאם נחייה במסירות נפש, אזי נזכה לכוחות של צדיקים מהדורות הקודמים, ולכן אל תתפתה ליצר שיטען לך אחרי תקופה של לחימה ביצר הרע, די!! אין לך כוח יותר לסבול ואין לך יותר כוח להילחם, תנוח מהמלחמה ותתיר לך קצת ליפול כי זה יהיה נפילה לצורך עליה וזה חשוב בכדי שתצבור כוח להילחם עוד תקופה ארוכה!!!

דע לך שהוא שקרן כי אתה לא צריך שום נפילה ושום מנוחה מהמלחמה אפילו לא לרגע, ואדרבא כמה שאתה נלחם יותר ככה אתה מקבל תוספת כוחות מצדיקי הדורות הקודמים, כך שכוח לא יחסר לך, אלא כולך תהיה אש שלהבת יוקדת - "אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה".

כתב רש"י על הפסוק "זכור את אשר עשה לך עמלק ויזנב בך" - מכת זנב, חותך מילות וזורק כלפי מעלה, והדברים צריכים ביאור.

ומבאר הרבינו בחיי: "מכת זנב", חותך מילה וזורק כלפי מעלה ואומר טול מה שבחרת, והיה עושה זה מאותן חסרי כח הזנבות והחלושים שבהן מחמת עוונות שהיה הענן פלטים.

וטהר לבנו – פורים

אלא לומר לך, כל מהות מצוות מחיית עמלק ונכדו המן, זה שהוא מטשטש לך את הגבולות בין טוב לרע, ועושה אותך שיכור, לכן ממחישים זאת בפורים עד דלא ידע, כן כי אתה שיכור, לא שפוי.

אבל כל השנה תהיה שפוי, ואל תתבלבל בין הטוב לרע, בין היצר הטוב שאוסר לך ומגביל אותך, אבל הוא **ברוך**, כי הוא לטובתך באמת, לבין היצר הרע שמחייך אליך, ומאיר פנים אליך, קח תהנה בלי גבולות, שמח בחור אין מחר, אבל הוא **ארור** מבקש להכשיל אותך, ואחר כך הוא מקטרג עליך, ועוד מבצע את העונש נגדך, ממש מנובל ארור.

ולהפוך אותו לטומאה מחרידה, לכן תמחה את זכר עמלק מתחת השמים לא תשכח.

והתעוררתי בדבר, כי **מיד עם צאת השבת** צדיק יקר שביקרים, מודיע לי שהוא השבת הזאת **בשבת זכור** הוא ניצח את העמלק שבתוכו, ודעו לכם שזה מחיית עמלק הכי מושלמת הקיימת בדורנו, **"תמחה - לא תשכח"**.

וזה העניין של פורים, **"עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי"**, וכי מה המטרה לטשטש את הגבולות בין טוב לרע???

והדרך שלו להכשיל אותך זה על ידי **"אשר קרך בדרך"** קירר אותך, כן תעשה מצוות תתפלל אבל יבש בלי התלהבות, בקרירות, בלי אש שלהבת, ואז הוא מדליק אותך באש של תאוה כי אתה כבוי מאש של קדושה כי הוא קירר אותך, ואז נופלים ברשתו וצועקים, אי אפשר לצאת!! זה אש בוערת לעבירה, אש!!!

אבל אשמים אנחנו, כי **"אשר קרך"** התקררנו בקדושה, לכן חובה שכל תפילה תהיה אש, וכל מצוה להבה, כל לימוד תורה אש יוקדת, אז אין מקום לאש של היצר, רק חיזקו ואמצו.

ותעמד בחצר בית המלך הפנימית

ישראל והיה אכפת לה שקראה לו כלב בזלזול ומיד מתקנת וקוראה לו אריה, לא פלא שזכתה ונקראת מגילה על שמה, שמה וזכרה ואצילות נפשה והמידות הטובות שלה טבועים בנפש התנ"ך של העם היהודי הנצחי.

ושחה לי אישה צדיקה וקדושה בת קדושים ששמה גם **אסתר מאשדוד** שהשם יברך אותה, שפעם בליל שבת חלמה שהיא לבד בעולם, והיא התעוררה בחד ובכתה ביראת שמים הטהורה שלה, איך זה יכול להיות, אני אף פעם לא לבד השם תמיד אתי, איזה יראת שמים טהורה, והרגשה מחרידה זו הרגישה אסתר המלכה, ותראו איזה חיזוק וחשבון נפש היא עושה, זכותה של אסתר המלכה תגן עלינו אמן ואמן.

בגמרא יומא כט' א' אמר רבי לוי: כיון שהגיעה לבית הצלמים - נסתלקה הימנה שכינה, אמרה **"קלי קלי למה עזבתני"**, שמא אתה דן על שוגג כמזיד ועל אונס כרצון, כי אני מאונס נכנסת לבית המלך להציל את עם ישראל!?

או שמא על שקראתי לאחשוורוש **"כלב"**, שנאמר **"הצילה מחרב נפשי מיד כלב יחידתי"**. לכן חזרה וקראתו אריה.

ונדהמתי מאצילות נפשה, כי הייתי בטוח שהיא תבכה ותרגיש אבודה כי הסתלקה שכינה ממנה ורק תכבה ותדאג על שהיא נקרעת מעם ישראל ומבעלה מרדכי הצדיק, ונדבקות בגוי רשע היא זורעה עד עולם, אבל לא זה מה שהטריד אותה ברגעים אלו, הטריד אותה, שאולי פגעה במלך הרשע למרות שבגללו היא מתנתקת מעם

ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים

שבעים המספר הזה כבר קיים!! והבינה שזה לא מקרה!!! שהרי שרה חיה 127 שנים, ועל שרה נכתב **"חיי שרה"**, כי מסרה את חייה להקמת עם ישראל, וזה חיזק אותה, שהיא לא אבודה!! ושזכות שרה אמנו מלווה אותה, אבל רק בתנאי שאכן תצליח להציל את עם ישראל, כי זה כביכול המטרה המשותפת שלה עם שרה.

ובזכות האמא הגדולה שרה אמנו שהפיצה תורה ואמונה בכל מקום שהייתה, והקימה את עם ישראל במסירות נפש וכפי שיורחב בהמשך, זכה עם ישראל שאסתר המלכה קיבלה כוח מלכות על כל העולם, וכך היא השפיעה משליטתה גם ברוחניות על כל ה-127 מדינות (שזה כל העולם מהודו ועד כוש),

וכפי שכתוב **במדרש הגדול** שכל שנה של צדקות של שרה השפיעה מלכות של מדינה אחת עבור אסתר, ולכן עד לימינו תהיה בכל מקום אפשרות להקים מקום תורה, ויוכל כל יהודי בכל מקום בעולם **"הודו ועד כוש"** להתחזק ולהתקרב לבורא עולם, **"לבב ידח ממנו נידח"**, וכ"ש אנחנו שבתוך עמנו אנו יושבים לא נידחה חלילה, אלא נגדיל תורה ונאדירה.

כתוב במדרש אסתר דבה פרשה א' סימן ח': רבי עקיבא היה יושב ודורש והצבור מתנמנם, בקש לעוררם, אמר מה ראתה אסתר שתמלוך על שבע ועשרים ומאה מדינה?? אלא תבוא אסתר שהייתה בת בתה של שרה שחייתה 127 שנים ותמלוך על 127 מדינות.

וכאן הבן שואל וכי זכות היא לאסתר למלוך על 127 מדינות? וכי זו זכות לצדקתה?? **הרי** כל רצונה היה להציל את עם ישראל מהרג ומביזה, ולכך היא הקריבה את עצמה ואת משפחתה ואת המשך חיי הקדושה שלה עם מרדכי היהודי, והתמסרה מרצונה לאחשוורוש הרשע רק כדי להציל את עם ישראל, ואם כן לצדקת כזו האם בכלל משנה כמה מדינות יש לה במלכותה?? **אדרבא** היא נגעה ממלכות זו, והיא **החשיבה זאת לאבדון**, וכפי שאמרה, **"וכאשר אבדתי אבדתי"**???

ונראה לבאר, שאסתר הצדקת הייתה שבורה ואומללה שנלקחה לבית אחשוורוש, שהרי היא כיחשה את כוחה ואכלה רק ירקות ומעט אוכל כדי שלא תילקח אל אחשוורוש, וכשנבחרה להיות מלכה זה ממש שבר את ליבה, אבל כשאמרו לה שהיא הפכה להיות מלכה על 127 מדינות, המספר הזה כביכול צלצל לה בראש, וקלטה

וטהר לבנו – פורים

ללמדנו, שגם אנחנו במקום להתיימש ממצבים הנראים לנו "אבדון", נחפש את האור שבקצה המנהרה, ואת ההסתרה שבתוך ההסתרה, כי כבר אבותינו הקדושים הטמינו כוחות מיוחדים לכל מצב קשה, ואבותינו טמנו לנו שם שערי הצלחה, שערי תקווה, שערי התעלות ובנייה מתוך השפל, כמו שכתוב "התנערי מעפר קומי" וכן כתוב "מאשפות ירים אביון", וזכור נזכור "אבן מאסו הבונים הייתה לראש פינה", רק חזק חזק ונתחזק, לעולם אל יאוש, רק תקווה חזק ואמץ וקוה אל ה'.

קיימו וקבלו

רק לפי זה צריך עיון מה התחדש בקבלת התורה מאהבה בימי אחשוורוש?? הרי כבר קיבלו אותה באהבה בימי יהושע?? ונראה שבימי מרדכי ואסתר הם קיבלו באהבה ומתוך שמחה, ואילו כאן אצל יהושע קיבלו רק מתוך אהבה ורצון, אבל היה חסר את המתוך שמחה, ואינו דומה תורה מתוך שמחה לתורה בלי שמחה.

כי בפורים קבלו ברצון לגמרי, כי האיום מהמך חלף, והם לא הסתפקו בהתחזקות ובתשובה ובצומות שעשו מתוך פחד המן, אלא כשרווח להם קיבלו מחדש התחזקות, והבינו שכל הכפיה לחזור בתשובה מפחד המן היה לטובתם, כמאמר הרמב"ם, **כופין אותו עד שיאמר רוצה אני** כי כל יהודי באמת רוצה להיות דבוק בה' ובתורתו כי זה הטוב האמיתי והניצחי, ומלבד זה הכל הבל הבלים.

זזה הבינו עם ישראל אחרי נס פורים שכל הכפיה שה' מחייב אותנו להיות עבדיו זה חסד ה' ולא אונס, ככתוב "פורים על שם הפור ומה ראו על ככה ומה הגיע אליהם, קיימו וקבלו היהודים עליהם ועל זרעם ועל כל הנלוים עליהם ולא יעבור", (ותודה לידידי הרב צבי קליין שליט"א מאשדוד שבזכותו התחדד לי המיוחדות של קבלת עם ישראל בפורים, ובי"ה עיקר החידוש במאמר זה היה לעיני מרן שר התורה שאמר פעמים שזה נכון).

ללמדנו שאין דומה קבלת התורה מתוך אהבה לקבלה מתוך אהבה, ולא דומה מתוך אהבה למתוך שמחה, כי קבלת התורה המשולש ביראה ואהבה ושמחה, החוט המשולש לא במהרה יינתק, ובקשר אמיץ זה נתחזק לעבוד את בורא עולם בהתחדשות כל שנה ושנה, ושמחה של קבלת התורה תאיר לנו בימים הקשים והעצובים כי אור התורה ושמחת התורה יאיר לנו את החשיכה, ובעזרת ה' נזכה לשמחה של תורה ומצווה כל חיינו אמן ואמן.

תחפוש בפורים, למה ???

והיות והמרגלים הציגו עצמם ככשרים ובעצם היו עם נגיעות אישיות ובסוף וודאי רשעים, לכן העמלקים באו מחופשים לכנענים ובורא עולם לא גילה להם שזה עמלק, ולכן עם ישראל לא המשיכו להשמיד את עמלק ואדום.

ואם כן רואים אנו שהראשונים שהתחפשו זה לא אנחנו היהודים, אלא עמלק!!! וכל התחפוש שלהם שהצליחה זה רק בגלל העבירות שלנו.

לכן אנחנו מתחפשים בפורים, לשבור את ההתחפשות של עמלק, ואנחנו מראים לבורא עולם אנחנו כבר מכירים את דרכי היצר הרע ועמלק, שהוא מתחפש ומציג את הרע והטמא לטהור.

הנה גם אנחנו מתחפשים לשונה מאתנו, כי אנחנו נשתמש בכוח היצר ונילחם בכליו נגדו, אבל הפעם הקב"ה גלה לנו את הטעיות שלנו שלא נטעה ונפסיד אלא רק נתקן ונתעלה.

כתוב בגמרא שבת פח' שעם ישראל קבלו את התורה באהבה, בשונה מקבלת התורה בהר סיני ששם קבלו תורה מתוך כפייה, שהקב"ה כפה עליהם הר כגיגית.

והנה בסוף נביא יהושע כתוב "ויכתב יהושע את הדברים האלה בספר תורת אלקים" וכתב רש"י: שרק אז כתב יהושע את 8 פסוקים האחרונים של ספר תורה, מ"וימת שם משה" עד סוף התורה, וקשה למה יהושע כתבם ולא משה??

והתשובה היא כי משה לא יכול לכתוב על עצמו שהוא מת, ומצד שני יהושע התעכב שנים רבות מלכתוב אותם, למרות שבער לו לתרום חלקו בתורה, וגם היה עליו להזדרז ולהשלים את ספר התורה מיד עם פטירת משה, שלא יהיה ספר תורה חסר, בכל זאת יהושע המתין לסוף חייו, שרק אז השלים את ספר התורה.

והסיבה לכך, כי אז הוא גרם ופעל שעם ישראל יקבלו את התורה מתוך אהבה ורצון אמתי, כי לפני מותו הוא הציע להם שיעזבו את התורה ואת דרך ה', ורק הוא ומשפחתו יבחרו בתורה, ועם ישראל התנגד בתוקף וקיבלו עליהם שהם בוחרים בתורה ובקדוש ברוך הוא.

זזה היה השלמת ספר התורה בשלימות מתוך התחדשות קבלת התורה באהבה, ולכן היה שווה ליהושע להתמתין כמה שנים לסיום כתיבת ספר התורה.

כתוב בתורה בפרשת חוקת "וישמע הכנעני ישב הנגב כי בא ישראל דרך האתרים וילחם בישראל וישב ממנו שבי", וכתב רש"י שעם ישראל עבר ליד הנגב, ואז באו עמלקים מחופשים לכנענים להילחם עם ישראל, והעמלקים הצליחו לשבות שבי.

ונשאלת השאלה למה העמלקים נלחמו, הרי לא נכנסו דרך שם?? וגם למה הצליחו לשבות שבי מישראל?? וכן למה היהודים לא ניצלו את מה שעמלק התחיל איתם להשמיד את כל עמלק ואדום??

ונראה לתרץ שהיות ועם ישראל עבר ליד מקום שהמרגלים עשו בו עבירה, וכמו שכתב רש"י "דרך האתרים" - דרך הנגב שהלכו בה המרגלים שנאמר "ויעלו בנגב", והיות ומתחילת הליכתם רשעים היו, לכן מקום זה מזומן לרעה לישראל, ואכן עם ישראל ניזוק ששבו ממנו שפחה אחת.

ונלמד מזה מה גדולה השפעה של מקום שבו עברו עבירה, ולכן עלינו דחוף לטהר את מקומות הטומאה או לברוח מהם, זה סכנה ממשית גם לצדיקים גמורים, הנה עם ישראל דור הנכנסים לארץ ישראל, בכל זאת מקום כזה השפיע עליהם לרעה ופגע בהם, ולכן גם מכשירים שהם מקום טומאה משפיעים לרעה גם על צדיק וקדוש, אז ברח ממכשירים אלו.

וטהר לבנו – פורים

או קדשם שישמשו רק לטובה ולקדושה בלי אפשרות לחזור ולהשתמש בהם לטומאה ולרעה חלילה, והיות וקשה מאוד להפוך מקום טומאה או מכשיר טומאה למקום שמפיץ רק קדושה ונעול לטומאה, אזי ברח ממקום וממכשיר כזה.

ואם בכל זאת בחרת להפוך את המקום והמכשיר להפיץ קדושה, שתף את רבך ואשתך בשקיפות מלאה ובפיקוח מלא, בעניין שלא תלך לאיבוד עם כל הכוונות הטובות.

רחמנות על אגג – בסוף בא המן

אלא עלינו לכבוש את הרגש שלנו מפני ציווי הבורא כמו שאברהם אבינו כבש את רחמיו כשהלך לשחוט את בנו יחידו בציווי בורא עולם, ונראים הדברים שאם רגשי רחמנות על בנו פעלו באותו רגע על אברהם הוא היה שוחט במהירות עצומה את בנו בכדי לגמור עם הסבל והקושי הזה כמה שיותר מהר.

אבל נראה שעשה הכל בשיא המתינות כי אכן כבש את רחמיו בגבורה עילאית בכדי לעשות בלב שלם את רצונו של בורא עולם, וכפי שהרחבתי בפרשת העקידה, וככה דורש מאתנו הבורא להרוג את גויי הארץ בלי רגש כלל.

וכפי שאומרים על יעקב אבינו שכשסוף סוף פגש את בנו האהוב יוסף, באותו רגע אמר קריעת שמע, כי רצה שאת כל אהבתו העזה לבנו להקדיש לבורא עולם, זה גבורה עילאית!! זו היא תעצומת נפש!!

כך עלינו לקיים את מצוות הבורא בשלימות מלאה, באמונה ובלב מאמין ובלב שלם ומסור כולו לבורא, ובלי שום חשבונות אלא בתמימות בלב שלם נעשה את רצון בורא עולם.

ללמדנו, שאנחנו חייבים להתמסר לבורא עולם בכל הרגש, ולכן את היצר הבורע מטבעו ברחוב או בכל שעת ניסיון, נכבה לחלוטין בכל הכוח, לא רק שלא נחטא אלא נכבה לחלוטין לא נשאיר אפילו גחלים ולא ניצוצות, כיבוי מוחלט חובה!!!! ואיך נכבה על ידי אש חילופית וחיונית, אש של אהבה לבורא עולם, "אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה" אמן ואמן.

אתה עייף ויגע ולא ירא אלוקים – ויבוא עמלק

אבל זה שקר, אדם זה נגוע בחוסר ביטחון בבורא עולם וגם בעצמו, ועליו לדעת בחתונה שמח ושכח מהחובות, את הדאגה תשאיר לאחרי השמחה, וכן בקריעת ים סוף בשיא הנס הגדול שמח ותתפעל מגדלות בורא עולם ותמשיך להצביע זה קלי!!

למה ראשך בורח הצידה לפחדים?? כי אתה באמת חסר בביטחון בבורא עולם לכן אתה לא יכול לשמוח וליהנות ולהתחזק מהנס.

ואדם שחלש בביטחון, דווקא אדם כזה השתלטו עליו עמלק, כי הוא חסר עמוד שדרה, לא נהנה ולא התחזק מהנס, ולכן קרס בפני עמלק רח"ל, כי הוא היה תשוש מפחדים מה יהיה אולי אחטא, לא היה רגע אחד מחוזק בחיובי באהבת השם, ובשמחה.

וזה מזכיר לי סיפור על רבי חיים שמואלביץ זצ"ל, שלמד בחדרו במלחמה כשעפו פגזים בירושלים, ובני ביתו התחננו לפניו לרדת למקלט, אבל הוא בביטחון אמר אני לומד וזה מגן, אבל כאשר בנינים ליד נפגעו, אזי בלי שירצה הרימו אותו בכוח והורידו אותו למקלט,

ומיד כשפינו אותו פגז פיצץ את החדר בו למד!!! הם באו לרב ואמרו לו הנה הרב רואה הצלנו אותך ממות, צעק עליהם רבי חיים, אתם מזיקים שברתם לי את הבית אם לא הייתם לוקחים אותי מהחדר שום פגז לא היה נופל שם.

כתוב בתורה "ואכלת את כל העמים לא תחוס עינך עליהם ולא תעבד את אלהיהם כי מוקש הוא לך", ייתכן שיש כאן כמה מצבים, המצב הראשון והנכון הוא לאכול את הגויים, דהיינו להורגם ולהשמידם את כל גויי הארץ בתאבון רב, כמו שאוכלים בשר ולא חושבים אני אוכל בעל חיים, אוי רחמנות!!!

ואולי לכן כתוב "אשר ה' אלוקיך נותן לך", שבין במידת הרחמים ובין במידת הדין יש לך מצווה לעשות זאת.

אבל מי שלא פועל כדרישת בורא עולם ומרחם על הגויים שזה מצב שני מצב האסור על פי התורה, זה גורם שנעבוד את אלוהיהם, כפי המשך הפסוק "ולא תעבד את-אלוהיהם, כי-מוקש הוא לך".

כי הרחמנות נגד דרישת בורא עולם תפיל אותנו לגמרי מדרך התורה, ובסוף הגויים שריחמנו עליהם יגרמו לנו להתקלקל ולהתחבר אליהם, ולאחר מכן הם יהפכו לנו למוקשים ומחבלים ויהרסו אותנו.

הנה שאול ריחם על אגג, ועל הילדים הקטנים של עמלק בסוף הפסיד את המלוכה, ובסוף המן בא להשמיד את כל עם ישראל.

עמלק קירר את אלו שהיו עייפים מגלות ושעבוד מצרים ושפחדו בים סוף מהגלים של הים, כך כותב התרגום יונתן בן עוזיאל.

ותבינו מה עוצמת דבריו, שהרי כשנה היה להם חופש משעבוד מצרים, ואדרבא הם נהנו לראות את המצרים סובלים מהמכות, וכשיצאו יצאו ביד רמה, מתוך עוצמה ולא בריחה מתוך לחץ ופחד, אז על איזה עייפות מדברים כאן??

ואולי, עייפים מהמרדף של פרעה אחריהם לים סוף, הרי סוף סוף ראו את ישועת השם, וראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל בן הבוזי, אז למה יש בהם עייפות??

ולמה חששו מהגלים, הרי עליהם לרקוד ולשיר מעוצמת הנס?? כי אם בורא עולם רצה להרוג אותם אז לא היה קורע להם את הים, **אלא** כפי שראינו שעם ישראל לא נרגע עד שראו את מצרים מת על שפת הים, כי אכן היו חלק מעם ישראל חלשים באמונה, וכשהיו בתוך הים וראו ניסים, וראו ואמרו **זה קלי ואנוהו**, בכל זאת בליבם היה חיידק שניקר אולי כולם צדיקים ואני לא??

ואולי כרגע אני לא צדיק?? ושמה עוד רגע אני יחטא ובורא עולם יטביע אותי?? ואותו אדם לא יחשוב שזה בגלל שהוא חלש בביטחון בבורא עולם, אלא הוא יטען אדרבא אני צדיק מפחד תמיד מעבירות!!

וטהר לבנו – פורים

זה ביטחון אמתי של כוח התורה, לא גאווה אלא אמונה ובטחון, זכותו יגן עלינו, וכך עלינו לבטוח בבורא עולם, ולהאמין בכוח התורה והמצוות שלנו, כי זה לא אנחנו זה כוח עליון שנטע בורא עולם בתפילות ובלימוד התורה ובקיום המצוות, ובעזרת ה' נראה ניסים ונפלאות אמן ואמן.

מלחמת עמלק מדור דור

נקרא ראשית ככתוב **ראשית גויים עמלק**, כי עמלק ענינו קרירות באמונה, "אשר קרן בדרך" בעיקר למי שיש לו חיסרון בביטחון בהשגחת בורא עולם, וכפי שנתבאר באריכות.

ולכן הביכורים שנותנים מראשית הפירות, כאשר עדיין אין לי מושג האם יהיו לי פירות נוספים ואיכותיים כמו פירות הביכורים, ואכן עיקר מטרת מצוות הביכורים כדברי המפרשים זה להחדיר בנו את האמונה בהשגחת בורא עולם עלינו, זה הכוח שלנו נגד הכוח של עמלק.

ואולי, זה חלק מהכוונה בדרך דרש בדברי הפסוק - "והיה בהניח לך ה' אלוקיך מכל אויביך מסביב בארץ אשר ה' אלוקיך נותן לך נחלה לרשתה - תמחה את זכר עמלק", דהיינו כאשר נכניע את כל היצרים, ואת המחשבות הפסולות, וגם נכיר שכל רכושנו זה לא כוחי ועוצם ידי, אלא שה' נתן לנו בטובו, ככה באמונה ובביטחון בבורא עולם תוכל להכניע את זכר עמלק, שיפסיק לקרר אותנו מעבודת ה', וננצח אותו אמן ואמן.

כי כאשר נאמין באמונה מוחלטת שהקב"ה משגיח עלינו ומנהל אותנו לגמרי, וכל ההצלחה שלנו זה לא אנחנו אלא הוא, ולא נהיה בגדר "וישמך ישורון ויבעט", אז נהיה עבדי ה' אמתיים, וכך נזכה להגיע לאש שלהבת קודש ולא נחיה בקרירות בעבודת ה', ודע לך שבעת התמסרות מוחלטת לבורא עולם, אזי אתה באמת עבד ה', ולכן אין לך מה לדאוג כי כל מה שקנה עבד קנה רבו, אבל שנהיה באמת עבדי ה' ולא רק כשנחמד לנו ונעים לנו, עבד ה' אמתי!! ובעזרת ה' נזכה לניסים גלויים בקרוב ממש אמן ואמן.

איש צר ואויב

מלאך ודחף את ידה שתצביע לכיוון של המן, וייתכן שאחשוורוש הבחין בשינוי והיה מבולבל האם היא מאשימה אותו או את המן.

ולכן כשראה שהמן נדחף על המיטה של אסתר הוא התחיל לקלוט שאולי אסתר היא נגדו ולא נגד המן, ולכן המן מתקרב לאסתר ומתחנן על נפשו, כי השנאה שלה היא בעיקר נגדו – המלך.

ולכן כשחרבונא אמר הזכיר שהמן גם מנסה להרוג את מרדכי שדיבר טוב על המלך, המלך קלט שהמן הוא הרע והוא בוודאי נגדו ולכן החליט להמיתו.

אבל יש כאן עוד עניין למתק, שבעצם המן למרות שנבהל מאוד מאוד מהמשפט "איש צר ואויב" עדיין לא חפו פניו, כי יתכן וחשב שיש עוד מקום שהוא יצליח לשכנע את המלך שכל כוונתו בגזירה להרוג את שונאי המלך ואת האנשים שלא תורמים לחברה ולמדינה.

אבל המלך בגינה לא נרגע והתרגז יותר, וכדברי המדרשים שמלאכים חתכו עצים בגינתו כביכול בציווי המן,

וגם כשהמלך חזר, המן נאשם שבא להשתלט על המלכה בבית המלך, אז חפו פניו ונסתמו טענותיו, כי על זה כבר אין לו תירוצים והסברים, ובנוסף בגלל קטרונו של חרבונא שהמן מתנקם במרדכי שהציל את המלך ממוות, נסתמו לגמרי טענותיו.

ואם כן, הנס כמעט לא היה בשום פעולה מעשית שעשתה אסתר, רק בדחיפת המלאך ופרשנות המלך "הגם לכבוש את המלכה".

כתב רש"י על מצוות ביכורים שהיא רק לאחר שנירש את הארץ ונישב בה כראוי, דהיינו גם לאחר חלוקת הארץ, שהכל יחד לקח 14 שנה.

והסיבה לכך כתב "העקידה", שבורא עולם רוצה למנוע מאתנו את המחשבה הפסולה של "כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה".

כי כאשר אדם מרגיש מבוסס ומסודר בארץ ישראל, מסוגל הוא לשכוח את ניסי ה' שהביאו אותו לארץ ישראל ושעזר לו להסתדר בה כראוי, ויתלה זאת בכישורונותיו, לכן ציווה בורא עולם לתת ביכורים "מארצך", שאתה סבור שזה שלך, ולא כן הדבר אלא עליך לזכור "ה' אלוקיך נותן לך", ועל ידי פעולה מוחשית של ביכורים אתה ממחיש לך היטב שהכל של בורא עולם, ומאתו הכל, ו"הוא הנותן לך כוח לעשות חיל".

ולפי נראה שאפשר להסביר מדוע **ביכורים** שנקראים ראשית מכינים כראוי את המלחמה בעמלק שגם הוא

אסתר המלכה אחרי צומות ותפילות שלה ושל עם ישראל, באה למלך הזמין אותו ואת המן לסעודה פעמיים יום אחרי יום, ורק ביום השני כשהמן הגיע לסעודה אבל ממות בתו ומסריח מהדלי מלא במי שופכין ששפכה עליו, סוף סוף הבינה שהוא התחיל ליפול ומזלו ירד, ואכן ביום השני היא כביכול ריסקה אותו כשאמרה "איש צר ואויב המן הרע הזה".

אבל יום קודם, המסיבה שעשתה עם המלך והמן זה היה שיא הפסגה להמן, ושיא גאוותו ובזה הוא התפאר לכל מכריו, והפלא הוא שהיא עוד עזרה לכך!!!

ועדיין לא היה לה קצה חוט מה הלאה, הרי מי החליט שההסתה שלה נגד המן תכריע את הכף לטובתה?? הרי אולי המלך יעדיף את המן מולח?? שהרי כפי שאחשוורוש הרג את ושתי הוא מסוגל גם להרוג אותה?? אבל בסוף הכל השתלב נפלא בנס הגדול, ושימו לב לנס הגדול!!!!

הרי אחרי שאסתר אמרה "איש צר ואויב המן" ואחרי שאמרה "כי נמכרנו אני ועמי להשמיד להרוג ולאבד" המלך שמע ויצא בכעסו ממשתה היין, והנה אחרי שהוא חוזר הוא רואה את המן נפל על המטה אשר אסתר עליה, והמלך מגיב בכעס ואומר: "הגם לכבוש את המלכה עמי בבית!!!! הדבר יצא מפי המלך לפני המן חפוי".

וזה פלא עצום, וכי מה חשב המלך, אחרי שאסתר אומרת שהמן הוא האיש הרע ביותר שיש ביקום, שהוא רוצח המונים!!! האם יש סיכוי שיהיה חיבור בניהם של "לכבוש את המלכה"??? ובעצם תמיחה זו ראיתי מוזכר בילקוט שמעוני.

אלא נראה כפי שכתוב במדרש ילקוט שמעוני, שכאשר היא אמרה איש צר ואויב היא הצביעה על המלך, ובא

וטהר לבנו – פורים

וכל זה ללמדנו, שככה זה בחיינו, לפעמים למרות התפילות והצומות והחיזוקים נראה שהכל נגדנו ולרעתנו, ומה יהיה הרי נהיה עוד יותר גרוע!! ואני עוד מזיק לעצמי במהלכים!!!! אבל בסוף מתגלה שהכל לטובה ממש, הלוואי ונזכה לישועת השם מהר כי חולשה אחזתנו וכלו כוחותנו, "קלי קלי למה עזבתני" אבל באמונה בך נבטח והכל יתברר לטובה.

וינו היהודים בכל איביהם מכת חרב והרג ואבדן ויעשו בשנאיהם כרצונם

ואם הייתה להם מלחמה, כי מותר לאדם להתגונן כשבאים להורגו, אם כן מדוע ליהודים קודם ביטול הגזרה היה פחד, הרי גם להם היה מותר להתגונן ולהילחם על חייהם, והיהודים בוודאי היו הרבה יותר מ 75 אלף, ואם כן בדרך הטבע היהודים היו מנצחים במספרם הרב את 75 אלף אויביהם???

אלא נראה לתרץ, שכשהיה חוק להרוג יהודים רוב הגויים שזה מיליארדים שמחו ורצו להרוג יהודים על פי החוק, ובדרך הטבע הם היו הורגים את כל היהודים רח"ל.

אבל ברגע שהחוק היה שאסור להרוג יהודים, אם כן רוב הגויים כשומרי חוק מיד הפסיקו מהתוכנית שלהם להרוג יהודים, כי זה כבר לא חוקי, עד כדי כך שרבים מהגויים התגיירו, אבל 75 אלף אנשים שהיו שונאי ישראל גדולים מאוד, הם למרות החוק שאוסר להרוג יהודים, בכל זאת החוק לא דיבר אליהם, כי הם היו משולחבים באדיקות ומסירות נפש להרע לרצוח יהודים למרות שזה כבר לא חוקי, ויתכן שהם היחידים שיצאו להילחם נגד היהודים למרות המצב שהתהפך, או שאותם היה מותר להרוג מתוך נקמה שהותרה ליהודים מלבד ההיתר לעמוד על נפשם.

ועל אנטישמים קיצוניים אלו, באו היהודים להילחם ולנקום ולעמוד על נפשם, כי 75 אלף קנאים קיצוניים מסוכנים הם מאוד מאוד כי אין יראה לפנייהם והם חדורי אש יוקדת של שנאה בוערת, לכן סכנתם גדולה היא מאוד למרות מספרם הקטן לעומת היהודים.

ללמדנו, שכשיש אש יוקדת אז גם המספר הקטן יחסית, עדיין הוא עוצמתי ורב משקל, ולכן נשתמש בנשק זה, וגם אנחנו נהיה עם אש יוקדת לבורא עולם לעבודת השם, לתפילה באש יוקדת, וללימוד תורה באש יוקדת, וברחוב נלך באש יוקדת של קדושה, וכך אפילו מול ניסיונות רבים וקשים, באש קודש לטהרת זו נתמודד ובעזרת השם גם נצליח אמון ואמן.

נקודה למחשבה כפשוטו

ובמקום לקטר ולכעוס או להיות קצר רוח, נקבל זאת כחסד ה' שיש עיכובים בעת קריאת המגילה.

ואדרבא ננצל זמן זה להתקדש בקדושת הפורים, ולקבל קבלות טובות שגם אנחנו ניקח חלק בעיקר מהות מצוות הפורים - "קיימו וקבלו".

ואני יכול להעיד עלי שמים וארץ, שמניסיון זה נפלא ביותר, זה עולם מתוק מדבש, אורות של פורים מתוך המגילה ממש, שיא ושפע של אורות הפורים, שנתחבר בפסוק "ליהודים הייתה אורה ושמחה וששון ויקר".

אז במקום לסבול תנצלו כל רגע לחיובי, ובמקום לכעוס ולרטון בלי תועלת, אדרבא נשמח מתוך סיפוק של הצלחה והתעלות, ושמעתי שפורים זה ראש השנה לשמחה של מצווה ולכן אוי לנו להתחיל את ראש השנה של שמחה מתוך כעס וקוצר רוח וחוסר סבלנות, אלא נשמח כל רגע ורגע בשמחה של מצווה וקדושה שישפיע עלינו שפע קדושה ושמחה לכל ימות השנה אמון ואמן.

תיקונים של פורים

אבל כאמור קודם במקום לסבול ולקטר, יש לנצל זאת וללמוד מזה מוסר השכל עצום, ולמדתי את המוסר השכל העצום מדברי אשתי הצדקת, שאמרה: אם חייבים לתקן, כדאי לתקן מיד, ולא לסחוב את הזמן עד לשעת האפס!!!

בלילה בעת קריאת המגילה התפעלתי רבות, שהרי כתוב מפורש שיהודים הכו והרגו ועשו בכל שונאיהם כרצונם, ואם כן הייתי חושב שהרגו חצי מהגויים, כי רוב הגויים הם שונאי ישראל??

הרי צא החוצה ושאל יהודי תן מספר משוער כמה אחוז מהעולם שונא אותנו, הוא ינקוט בעשרות רבות של אחוזים אם לא 99 אחוז פסיק 9, ומדובר בשנאה נוראה שמצדם כולנו נמות .

ואם כן פלא עצום הוא שמספר ההורגים שבא למלך היה רק 75 אלף, הלוא היום שעדיין גזירת הרג וחרב על כל היהודים בכל המדינות יש לנו לפחות מיליוני שונאים ממש שמשתוקקים להשמידנו, איך זה שהמספר בימי מרדכי של "כל אויביהם" היה רק 75 אלף???

האם מצבנו היום גרוע יותר מזמן המגילה?? האם בתקופת השואה היו לנו יותר שונאים מזמן המגילה??

וגם יש לתמוה, למה כתוב שהיהודים "נקהלו ועמד על נפשם" הרי נפל פחדם על כל הגויים, ורבים מהגויים התגיירו מפחד היהודים, אז איזה עוד סכנה היה ליהודים שהיה להם צורך "להקהל ולעמוד על נפשם", איזה עוד סכנת חיים מוחשית הייתה להם?? הרי המלך קבע שהיהודים יכולים להרוג את שונאיהם, ולכאורה היה אסור לגויים לקום ולהילחם נגד היהודים??

בערב בקריאת המגילה בשנה רגילה כשעדיין אנשים בצום, יש כאלו שמתעצבנים או שהם ממש על קוצים בגלל ההתעכבות המתארכת בפיוצי ההמן כטוב לב הילדים והמבוגרים שעדיין נותרו ילדים.

וחשבתי לעצמי, רגע, יוחנן!!!! זו ההזדמנות שלך!!! ברגעים אלו תתמסר בהנאה לכוון לקבלת אורות הפורים ואת קדושת הפורים, הרי הספרים הקדושים אומרים שזמן השיא של שערי רחמים זה בזמן קריאת המגילה!!

והרי על פי ההלכה אסור לדבר או להפסיד מילה מקריאת המגילה ואין זמן לבקש בלב, ולהתייחד עם בורא עולם,

דווקא בימי הפורים הייתי חייב לתקן דחוף נזקים בבית, וזה ממש לא נעים במקום להתענג על שמחת חג להיות מוטרד בטרדה של קלקולים בבית, ובפרט כשעדיין אין שפע בגשמיות!! ובפרט בימי חג שההוצאות מרובות.

וטהר לבנו – פורים

בצום קצת לפני החג, אמר תראו את החלודה שנגרמה למכונה, וכל זה בגלל שהזנחתם והתעכבתם מלתקן את מכונת הכביסה.

ואכן הטכנאי שהגיע בבהילות לתקן את מנעול דלת הכניסה, אמר אם הייתם מתעכבים, היה נזק גדול בהרבה יותר לדלת הבית, וגם הטכנאי של המכונת כביסה שהגיע

ולמדתי מזה מוסר השכל עצום, גם אני חייב לתקן את עצמי תכף ומיד, כי כל עיכוב בתיקון גורם לנזק נוסף חמור יותר ולקלקול שלא תמיד אפשר לתקנו בלי שישארו נזקים ובלי שישאר רושם רע חלילה.

ורצוי לרוב אחיו – בדרך רמז

דורות מעל דרך הטבע, ומי לא יתן למרדכי היהודי מהמגילה משלוח מנות שהוא אחראי לחג פורים?? גם מאות שנים אחרי סיפור המגילה ואדרבא מי לא היה רוצה לפגוש אותו ולשמוע ממנו בכלי ראשון!!

יתכן, היות וכתוב שמרדכי זה מלאכי וגם פתחיה שהיה בבית שני עי' מנחות סה' ואכן כתוב בספר יוחסין שהאריך ימים יותר מ 400 שנים, אולי לכן כתוב "ורצוי לרוב אחיו" שזכה להכיר הרבה מאוד יהודים מהרבה

ואת מאמר מרדכי אסתר עושה כאשר הייתה באומנה אתו

לאבד את התמימות ואת העקביות ולהמשיך בדרך הטובה!!!

לא פלא שאסתר זכתה להיות שליחה נאמנה להציל את עם ישראל בזמן קשה מאוד, כי בזכות תמימותה ועקשנותה להתמיד כמה שנים בבית אחשוורוש בקדושת בית מרדכי, לכן זכתה "למגילת אסתר"!!!

אסתר הצדקת נלקחה ממרדכי היהודי בשנת 7 למלכות אחשוורוש וממילא עד שהתחיל גזירת המן עברו 5 שנים שבהם היא הייתה בספיקות ובלי להבין לשם מה שלחה הקב"ה למקום טמא - בית אחשוורוש, ובכל זאת כל יום ויום היא בעקשנות מקיימת את מצוות מרדכי כאילו היא עדיין בבית מרדכי, ולזה צריך המון כוחות נפש, לסבול מחוסר ידיעה שנים רבות וזה ממש לא קל, ובכל זאת לא

ללמדנו, ששווה לנו בעקביות להתמיד שנים בקדושה למרות שמצבים משתנים וקשיים מתעוררים, אבל בסוף נראה תשועה גדולה, נזכה לאור גדול, וזכה להדבק בבורא עולם "שאינו עוד מלבדו"!!

ומשלוח מנות איש לרעהו ומתנות לאביונים

ודבר זה גרם קידוש ה' עצום בעיני המלך אחשוורוש שראה שהיהודים לא רצים אחרי הכסף אלא יש בהם מעצורים מלבד מחסום חוקי המדינה, וזה הייתה התשובה הטובה ביותר להסתת המן נגד היהודים, שיהודים יש להם מחסומים כפולים לחיים, לא רק מחסום מחמת חוקי המדינה אלא גם מחסום מפני יראת ה' ודרישות בורא עולם!!!

ולכן היהודים מצאו חן בעיני המלך, ונתן להם עוד יום מרצונו להרוג בשונאיהם, וגם זה גרם למלך להתהפך באמת לטובת עם ישראל ולא רק אהבה לשעה.

ולזכור הנס הגדול הזה שלב המלך התהפך באמת לטובת עם ישראל כי לא רדפו אחרי הביזה מעצמם, לכן אנחנו בפורים מצווים לתת ולתת ולשמח אחרים בנתינה, וכדברי הרמב"ם שיותר צריך להשקיע בלשמח עניים ואלמנות מאשר להשקיע בסעודת פורים!!

למה פורים מתייחד במצוות הנתינה לאחרים?? הרי מהות הנס היה שניצלנו ממוות ושקיבלנו את התורה מתוך אהבה ושמחה, ואיך זה מתחבר לעניין הנתינה לזולת???

ונראה לתרץ שבעצם יש כאן עוד נס נגלה מדהים בעוצמתו, שהרי מרדכי ואסתר כאשר שלחו ספרים לבטל את מכתבי המן הרשע, הם כתבו שמותר ליהודים להרוג ולנקום בשונאיהם וגם את שללם לבוז.

והנה פלא עצום המלך אחשוורוש מקבל דו"ח מפורט כמה הרגו היהודים בכל 127 המדינות ובכל זאת בביזה לא שלחו את ידם!!! וזאת למרות ההיתר המפורש בצו המלכותי אף יהודי בכל העולם כולו לא ניצל זאת לקחת ביזה גם לא בתור פיצויים על הפחד ועוגמת הנפש שנגרם לו על ידי שונאי ישראל!!!

*מסכות בפורים

להוריד את המסיכה ואת ההסתר פנים, וכמאמר חז"ל ליהודים הייתה אורה – אורה זו תורה, שעל ידי התורה הסירו את ההסתר פנים.

ואולי קיבלו עליהם התחזקות בתורה ככתוב בסוף המגילה "קיימו וקיבלו" שקיבלו את התורה מאהבה, כי לעם ישראל כאב שהיה נס נסתר והם רצו לחזור להנהגת ה' בלי הסתר פנים, ושהניסים הבאים יהיו ניסים גלויים ולא נסתרים.

וייתכן עוד לומר שכל המצב של ההסתר פנים והנס הנסתר וההתעוררות ללימוד התורה מתוך אהבה, זה גרם שיהיה הכנה מושלמת לבית המקדש השני שזה השראת השכינה בתוכנו שזה פלא מאין כמותו כפי שתיאר זאת

כידוע המנהג בעם ישראל להתחפש בפורים, ושמעתי לסיבת המנהג זה להראות שהיה הסתר פנים בעת הגזירות אבל לא רק, אלא גם כשהתבטלו הגזירות הם לא התבטלו על ידי נס נגלה כמו ניסי מצרים, אלא נס פורים היה נס נסתר, עד כדי כך שלא מזכר שם ה' אפילו פעם אחת במגילה, וזאת בכדי לבטאת את גודל הסתר הפנים שהיה בזמנם, ואכן הנס היה נראה כפוליטיקה שהתהפכה משנאת ישראל לאהבת ישראל.

והנה הראשון שמופיע ששם מסיכה על הפנים היה משה רבינו כמופיע בפרשתנו, אומנם כשמשה רבינו לימד את עם ישראל תורה אז הוא הוריד את המסיכה, ואולי זה מלמד על פורים שהיה הסתר פנים אבל על ידי לימוד תורה אפשר

וטהר לבנו – פורים

ישן במשך 80 יום רצופים אמורים פניו להיות חשוכים כביכול, ונהפוך הוא בורא עולם האיר את פניו של משה רבינו שיאירו.

ולכן גם אנחנו בפורים כשנראה את המסיכות נזכר במסיכה הראשונה שביטאה את היפך הטבע בחוש, ונזכור את כוח התורה שמסלק את ההסתר פנים תמיד!! ושנזכה לניסים גלויים בקרוב בימינו אמן ואמן.

מחצית השקל לכפר על נפשתיכם

טענו שכל המאכלים היו בהכשר מהודר ואין סיבה לא לכבד את המלך שהזמין אותם, והם החשיבו את איסורו של מרדכי כאיסור קל ואולי כחומרא יתירה.

ועל זה בא מצוות השקלים לתקן קודם גזירה זו, שכל יהודים בלי יוצא מהכלל לא זלזלו במצווה זו הנראית כקלה לחלק מעם ישראל – העשירים, בפרט בדורו של משה שכל אחד יצא ממצרים עם עשרות חמורים טעונים מטוב מצרים, וכוח מצווה זו שכל היהודים עשו אותה בשלימות למרות שהיא כמצווה קלה, היא זאת שגברה על גזירת המן.

ללמדנו שמצוות שאנחנו עושים בהקפדה ביחד כל עם ישראל עוצמתו עצומה לדורי דורות, ובכוחו לתקן חטאים של הדורות הבאים, ולכן אדרבא נחפש להשתתף בכל מצווה שמעוררים את הציבור אפילו מצוות קלות וקבלות פשוטות בעיניך, ולמרות שלדעתך זה מיותר או לא נוגע לעצמך ולמשפחתך בכל זאת עלינו להצטרף לכלל ובכוח מצווה של הכלל נזכה לזכויות עצומות לדורי דורות.

מור דרוו

ואולי לפי דברי הרמב"ם יש כאן רמז למרדכי דווקא בגלל שמור הוא ממקור חיה טמאה בכל זאת השתמשו בו למשכן הקדוש, וגם מרדכי הציל את עם ישראל על ידי שהתמזג בשלטונו של אחשוורוש, והפך יחד עם אסתר את מלכות אחשוורוש למלכות חסד, שלמרות ששם היה טומאה מחיה רעה ששמה המן בכל זאת נהפך לאבקה ומרדכי הפך קערה על פיה ומיזג לטובה את השלטון.

וייתכן עוד בדרך רמז שמזה ששמו – מרדכי היה מרומז דווקא בשם הקשור לתערובת של טמא ברוב טהור שכשר הדבר לפני הקב"ה בשמן המשחה ולקטורת הסמים כאשר הרע והטמא התבטל והשתנה שמו ומהותו וצורתו, מזה למד מרדכי בדרך רמז שמותר לו להיות חלק משלטון אחשוורוש למרות טומאת אחשוורוש כי הוא ואסתר הרוב מול אחשוורוש האחד, והרע המן התבטל לגמרי.

אבל מכל מכל מרדכי היה רצוי לרוב אחיו שפרשו ממנו מקצת סנהדרין כפי שכתב רש"י ואולי הם טענו כדעת הראב"ד שאין מצב שמור דרוו היה טמא, ולכן לא היה למרדכי להתיר לעצמו להיות חלק משלטון אחשוורוש, וכמובן כל זה בדרך דרש בלבד.

ללמדנו, שמרע שמתבטל לגמרי אפשר להתקדש בקדושה עליונה כשמן המשחה וקטורת הסמים שהקטירו במשכן ובבית המקדש, ולכן גם אם אתה סבור שנטמאת לגמרי עד כדי כך שאתה סבור שכל מהותך טומאה ורוע כי השחתת מאוד את דרכך, דע לך שבידך לתקן ולבטל את הרוע שיהיה כאבק ועפר על ידי תשובה וחרטה גמורה ועל ידי קבלה אמיתית להחזיר בתשובה השלימה שקיבלת, ותתחבר לאנשים צדיקים ולחברים צדיקים ולהרבה קדושה וכך תהיה חלק מושלם מקדושת ישראל העצומה המתחברת מכמה סוגים וגוונים העיקר שהמטרה להתקדש ולעשות רצון אבינו שבשמים, וזכור בידך הדבר בכל עת ובכל זמן נתון ובפרט בימי הפורים הקדושים רק אל יאוש כלל וכלל רק חזק ואמץ ותצליח אמן ואמן.

**כפורים כ פורים

יש יום צום ויום מצוות אכילה ושתייה, רק הסדר הוא הפוך, שביום כיפור קודם אוכלים דהיינו בטי ואילו

שלמה המלך בספר דברי הימים ב' לאחר שסיים את בניית בית המקדש, וגם כידוע בית מקדש השני נבנה על ידי רשות והשתתפותו של בנה של אסתר המלכה.

ונעצם במסיכה ששם משה על פניו מפני קרני ההוד שיצאו מפניו, יש בזה ושג של נהפוך הוא, וכפי שמצאתי באברבנאל שהקב"ה הקריח את פניו של משה שיאירו שזה היפך מדרך הטבע, שהרי אדם שלא אוכל ולא שותה ולא

אמר ריש לקיש: גלוי וידוע לפני מי שאמר והיה העולם, שעתידי המן לשקול שקלים לאחשוורוש שיגזור גזירות רעות על עם ישראל, לפיכך הקדים שקליהם לשקליו - מגילה יב', הסטייפלר בקריינא דאגרתא שואל מדוע עם ישראל היה צריך להקדים זכות כנגד פעולת המן?!

ואולי ללמדנו שמצווה קלה אבל שכל עם ישראל שותפים בה מנצחת גזירות קשות ורעות, וכ"ש מצוות גדולות.

כי הנה כידוע חטאם של עם ישראל בתקופת מרדכי היה שזלזלו באיסור מרדכי להשתתף בסעודת אחשוורוש, כי

בשמן המשחה היה אחד מהמרכיבים הבשמים היה "מור דרוו", ויש מחלוקת הראשונים בפירוש המין "מור" יש מרבתינו כמו הרמב"ם בה' נלי המקדש פ"א ה"ג ואבן עזרא שהיא נעשה מדם גרונו של חיה כמו צבי שנמצא בארץ הודו ונקרא מוס"ק הנקרא ונופל לארץ ונהיה כמין אבקה, ואינו כמו שאר מיני בשמים שהם מיני צמחים ועצים.

אבל הראב"ד חולק עליהם וטען שאין זה הגיוני שיכניסו למקדש דם של חיה טמאה, ולכן כתב שמור הוא מין בושם מעשב או אילן שריחו נודף, ולדברי הראב"ד צריך לפרש שתכלת שהשתמשו בו במשכן היה מדג כשר ששמו חילזון אבל זה דחוק, וגם צ"ע כלפי תולעת שני שבפשוטות גם היה מתלעת שהיא טמאה ושימשה לצבע לצרכי המשכן.

והרמב"ן מתרץ קושיית הראב"ד שהיות וזה ניטל מן החיה בחייה לכן אינה מטמאה, והכסף משנה מתרץ שכיון שכבר נעשה כעפר אינה מטמאה, והשואל ומשיב מבאר את תירוץ הכסף משנה שהיות ונשתנה הדם ונעשה ממוזג זה נחשב להכרבה מזוגית שלא נחשב לאיסור.

והנה הגמרא חולין קלט' דורשת מרדכי מן התורה מניין?? עונה הגמרא "מור דרוו – ותרגומו מירא דכיי",

בתיקוני הזהור (תיקון נא') משמע שיום כיפורים הוא כ פורים, ונראה לבאר, שהנה הצד השווה שבהם, שבשניהם

וטהר לבנו – פורים

והיא דרגה גבוהה מיום כיפור כי אכילה קדושה וטהורה בעולם הזה נשגבה היא מצום וזיכוך הגוף להיות כמלאכים, וכל זה כי בשמחה של מצווה אפשר להגיע לדרגות עצומות ביותר, ולאבת ה' בשלימות יחד עם חומר הגוף, ולא פלא שיום זה מסמל את קבלת התורה מתוך שמחה "קיימו וקיבלו".

ללמדנו, שאנחנו יכולים להפוך כל חובה שמוטלת עלינו לקיימה על פי מצוות התורה, למהודרת!! כביכול מתוך התנדבות ומתוך רצון עצמי, ע"י שנקיים אותם בשמחה ובהתלהבות ובטוב לבב, ובכך נזכה להשריש לדורות הבאים כי טוב ה', ומתוקים מצוותיו וחוקיו, ותורתו מענגת עד כי כל עונג לא ישווה לה, וכך נזכה לדורות ישרים מברכים אמן ואמן.

אין אסתר מגדת את עמה ואת מולדתה כאשר ציווה עליה מרדכי

התך, דעה ראשונה זה שכל דברי מלכות נחתכים על פיו, דעה שניה בגמרא שחתכוהו מגדולתו, והסיבה שנחתך מגדלותו זה בגלל שנתן עצה לנבוכדנצר הרשע אין לתקן ולעכב את עונשו על חטאיו.

והנה לכאורה בתקופת זו של המגילה לכאורה כבר לא היו כל דברי המלכות נחתכים על פיו, שהרי המן הוא היה ראש השרים ומעל כולם, ובפשטות דברי המלכות היו נחתכים על פיו, וגם נראה מלשון המגילה שאסתר קראה "להתך מסריסי המלך אשר העמיד לפניו", ומשמע מכך שהוא היה אחד מהשרים ולא ראש השרים, וגם בדרך כלל לקחת שר בכיר ביותר ולעשותו כשר שיעמד לפני המלכה בפשטות זה לא מראה על דרגה בכירה במלכות.

ולכן נראה לי באמת שלכל הדעות בגמרא דניאל בתקופת המן בוודאי לא היו כל דברי מלכות נחתכים על פיו, ובכל זאת לדעה אחת בגמרא לא היה זה עונש לדניאל, כי דניאל העדיף לעזוב את המלך הרשע והטמא ולחתוך ולהחליט על כל עניני מלכות הרשע ולהתקרב לאסתר הצדקת ולשרתה.

ובעצם גם לדעה שזה שימש כעונש לדניאל, אולי זה היה עוד לפני שהמן הרשע קיבל את התפקיד החשוב כבר שימש דניאל כשר שימש את אסתר ובכל זאת עונש זה התגלה כחלק מנס פורים, שהרי בגלל דניאל ששימש את אסתר מרדכי יכל להסתובב בשער המלך כי היה לו עם מי לשוחח ולהתעדכן בנעשה בבית המלך בלי לחשש ולסכן את אסתר, ובעת שהותו בשער המלך שמע מרדכי את מזימת בגתן ותרש שזממו להרוג את המלך ומרדכי עדכן את המלך והדבר נרשם ומזה התחיל בהמשך המגילה גדלות מרדכי אצל המלך ודעיכתו של המן הרשע.

וכמו כן, בגלל שמרדכי התהלך ליד שער המלך אזי הוא התגרה בהמן כשלא השתחוה לו, וממילא המן חיפש אישית לתלות את מרדכי הצדיק ומזה תלו את המן, בפרט שלמרדכי לא היה מגיע עונש משמים כי היה צדיק בלי חטא של משתה אחשוורוש ואדרבא הוא מחא נמרצות ביהודים שלא ישתתפו, והיות והוא נטפל לאדם צדיק הוא היה חייב להיכשל בזה.

ונלמד מכל זה שבורא עולם ברחמיו הגדולים נכון שמדקדק עם צדיקים כחוט השערה בכל זאת מתגלים רחמי הקב"ה מתוך העונש שמתגלה ומתברר כחלק מנס הצלה עצום לעם ישראל, ולכן יהודי יקר החזר אהבה לבורא עולם כי רבו רחמיו וכדאי להיות עבד בורא עולם בהתמסרות עצומה ומתוך שמחה, שזכינו להיות מעבדי בורא עולם, ושזכינו שבורא עולם בחר בנו לעם סגולה, ועל זה יש לשמוח ולרקוד בפורים, ושמחה זו תלווה אותנו שנקבל כל השנה את התורה מתוך שמחה של קדושה אמן ואמן.

***הלל בפורים

מאוד, ודווקא החודש במצוות **טבל מצוה** רפד' להפתעתי מצאתי שם באמצע העניין על **עניין פורים**, ושמחתי כמוצא שלל רב, וברוך ה' גם התחדש לי חידושים נפלאים בס"ד.

למוחרת ב"י צמים, ובפורים להיפך קודם כל צמים צום תענית אסתר ואחריו אוכלים,

ועוד הסבר, שביום כיפור אוכלים לספק את הגוף ולתת כוח להיות בצום כמלאכים, ובפורים יום לפני מנקים את הגוף, וממילא האכילה של פורים היא אכילה נשגבה של קדושה עצומה.

מרדכי היהודי מצווה על אסתר לא לגלות שהיא מהעם היהודי, אבל פלא עצום התעורר לי באמצע קריאת המגילה בליל פורים, שהנה למרות החיסיון שאסתר לא תגלה שהיא יהודיה בכל זאת מרדכי היהודי בכל יום ויום מתהלך ליד שער ארמון המלך ומברר על אודות אסתר, וכאן הבן שואל **איך לא פחד מרדכי שיגלו שאסתר היא יהודיה, מתוך הבירורים שמרדכי ראש הסנהדרין מתעניין בה מיזי יום ביומו?!**

ובפרט שלמלך היה רצון כל כך לגלות את עמה ומוצאה עד כדי כך שהמלך הוריד מיסים בכל המדינות בכדי להחניף לאסתר אולי היא תגלה לו על מוצאה, עד כדי כך זה היה חשוב למלך ובכל זאת מרדכי לא פחד שיתגלה סוד זה למרות שכל יום חקר על אסתר בשער המלך?!

והתחדש לי תירוץ שהנה אסתר שלחה את התך כשליח למרדכי וכן מרדכי השתמש בהתך למסור מידע לאסתר, ובתוך המידע הוא אומר להשיב אל אסתר "אל תדמי בנפשך להמלט בית המלך מכל היהודים: כי אם החרש תחרישי בעת הזאת רוח והצלה יעמוד ליהודים ממקום אחר ואת ובית אביך תאבדו ומי יודע אם לעת כזאת הגעת למלכות": והיא עונה לו שהיא תכנס למלך אחרי שכל עם ישראל יצום 3 ימים יחד עימה, וברור שהשליח ידע מפורש שאסתר יהודייה, ובכל זאת לא היה סיכון שהוא יגלה לכולם שאסתר יהודייה, ולמה, אכן אין חשש שיגלה?!

התשובה פשוטה היא על פי הגמרא **בבא בתרא ד' ע"א** שאומרת שהתך זה דניאל, וממילא אין חשש לשום סכנה, כי הגויים שראו את מרדכי מתהלך ליד שער המלך ומידי פעם מדבר עם השר דניאל, הם לא ראו בזה דבר משונה, כי דניאל היה מפורסם לצדיק גדול וכולם זכרו את דניאל בגוב האריות שניצל בנס, וטבעי הדבר שמרדכי היהודי ראש הסנהדרין יחפש להתקרב לצדיק דניאל, וכמובן דניאל עצמו כיהודי צדיק שעמד בעוז ובגבורה נגד נבוכדנצר המלך בוודאי אין חשש שיספר על אסתר שהיא יהודייה לאחרים.

ובנוסף התחדש לי חידוש נפלא כהמשך לעניין זה, שהרי הגמרא שם מביאה מחלוקת מדוע נקרא שמו של דניאל –

וטהר לבנו – פורים

אומנם קשה לי מאוד על תירוצו, שאם כן לא מובן דעת חכמים, שהרי אם לאחר גלות בבל כל מקום שבו ישראל גרים אפילו רוב עם ישראל ואפילו אם גרים בארץ ישראל וכדברי הרמב"ן ששם גרו רוב עם ישראל בתקופת נס פורים, כי דינם כיחידים, אם כן מדוע על נס חנוכה מודים חכמים שאומרים הלל, הרי למרות שרוב היהודים גרו בארץ ישראל דינם כיחידים כי בטלה קדושת ארץ ישראל ומדוע בכל זאת אמרו הלל על נס חנוכה?? מה שונה זה מנס פורים??

נראה לחדש ולתרוץ, שהיות ובחנוכה נלחמו לטמאות את בית המקדש כפי שכתוב שהיוונים פרצו פרצות בבית המקדש, לכן לכו"ע אומרים הלל, כי זה נס על מה שנשאר מקדושת ארץ ישראל, כי קדושת אר"י הייתה ונשארה בבית המקדש לעולם כפי שהוכיח המנ"ח באריכות מהפסוקים עיי"ש.

אבל נס פורים היות והייתה גזירת השמדה על עם ישראל, א"כ בגלות כשאין ביאת כולם אין קדושת ארץ ישראל, ולכן אין אומרים הלל לאחר שהתבטלה משאר ארצות כדברי הגמרא, אומנם אפשר לחדש שלדעת רב נחמן אומרים הלל על נס פורים, היות ואחשוורוש השתמש בכלי הקודש וזלזל בבית המקדש ממילא גם בכלי הקודש שייד חיבור לקדושת ארץ ישראל שנשארה קיימת בבית המקדש שלא בטל לעולם, ולכן שייד הלל גם על נס פורים, רק לדעת רב נחמן קריאת המגילה היא במקום אמירת הלל, ויתכן עוד שלכן למרות שרוב רובם של היהודים כבר גרו בארץ ישראל בכל זאת היות והיהודים שבשושן גם נהנו מסעודה זו שאחשוורוש בכלי בית המקדש, זלזל זה החמיר מצבם כי גם הם – היהודים היו שותפים לזלזול בבית המקדש.

ובדרך אחרת, נראה לבאר העניין, כי הנה כתב הר"מ שקדושה שניה שקידש עזרא כשחזרו מגלות בבל היות ולא הייתה דרך כיבוש אלא בחזקה וברשות לכן לא בטלה בכיבוש רומא שהחריבו את בית שני וכבשו את ארץ ישראל.

אך קשה שכלפי מה לדעת הר"מ חל קדושה שניה שאינה מתבטלת לעולם, הרי לדעת הר"מ חייבים לגבי כל מצוות התלויות בארץ **"ביאת כולם"** בין תרו"מ וכ"ש לשמיטה ויובל, ומה אם כן המשמעות לקדושה שניה שקידש עזרא??

ואכן לפי מה שנראה בדברי האחרונים, וגם עברתי קצת על דברי **החזון איש סימן ג'**, נראה שעזרא קידש את ארץ ישראל לנהוג במקומות שקידשו בארץ ישראל כל מצוות התורה התלויות בארץ כאילו יש בהם חיוב דאורייתא, וגם מנו יובל כשנת חמישים נפרדת, כי שאפו והמתינו כל רגע שיתקיים בהם ביאת כולם ואז תחול הקדושה שהקדישו שיהיו חייבים בכל מצוות התלויות בארץ בחיוב דאורייתא.

והיות והם כל הזמן שאפו לקיום מצוות דאורייתא בארץ ישראל, לכן זכו שנחשב להם **הקדושה של ארץ ישראל כאילו היא דאורייתא בפועל**, כלפי נס חנוכה שיאמרו בו הלל כאילו ארץ ישראל קדושה בקדושה דאורייתא – בביאת כולם.

וטעם זה לא שייד בנס פורים, כי היה עוד קודם ביאת עזרא, ועוד קודם שהקפידו והחמירו לנהוג בארץ ישראל כאילו יש ביאת כולם ויש חיוב דאורייתא, (ויל"ע כי במשמעות הרמב"ן רוב אנשי כנסת הגדולה כבר עלו לארץ ישראל, והאם המתינו לקדש את ארץ ישראל בקדושה שניה רק בביאת עזרא הסופר)?

והנה שם כתב המנ"ח על דברי הגמרא שבתחילה קודם כניסת עם ישראל לארץ ישראל היו אומרים הלל על ניסים שהיו בכל הארצות כמו על נס יציאת מצרים שאומרים הלל בליל פסח (ומה שאומרים הלל בימי פסח – זה בגלל יום טוב ולא קשור לנס), אבל לאחר שנכנסו לארץ ישראל וקדושה יהושע בקדושה בפעם הראשונה (עזרא קידשה קדושה שניה) אין אומרים הלל על נס שבשאר הארצות אלא אך ורק על ניסים שנעשו בארץ ישראל, ולפי זה מובן שעל נס **חנוכה** שהיה בארץ **ישראל** אומרים הלל ואילו על נס **פורים** שהיה ב**פרס** לכן לא אומרים עליו הלל, אומנם **רב נחמן** טוען שקריאת המגילה זה ההלל, ולפי דברי רב נחמן טוען המנ"ח על פי **המאירי** שאם אין אדם משיג מגילה חייב הוא לומר הלל.

וטענת רב נחמן, שאכן ברגע שנכנסו בתקופת יהושע בן נון אכן לא אומרים הלל על ניסים שיהיו בחו"ל, רק על ניסי בני ארץ ישראל בארץ ישראל, אומנם כשגלו עם ישראל מארץ ישראל חזרו להיתר הראשון שאומרים הלל גם על ניסים שבחו"ל.

ומסביר המנ"ח על פי **הטורי אבן**, שלדעת רב נחמן כיון שגלו נחשב כאילו מעולם לא נכנסו לארץ ישראל, כי קדושה ראשונה שקידש יהושע בכיבוש הארץ בטלה על ידי כיבוש עכו"ם – נבוכדנצר, ולפי הסבר **הטורי אבן** לא נשארה קדושה אפילו בירושלים ובבית המקדש, לכן נחשב בגלות כאילו לא נכנסו לארץ ישראל מעולם.

אומנם טוען **המנחת חינוך** שלדעת **הרמב"ם** נשארה קדושה תמידית במקום בית המקדש, הקדושה הראשונה נשארה לעולם כפי שהוכיח וביאר זאת המנ"ח באריכות, אם כן לא מובן טענת רב נחמן שבגלל שגלו ישראל ממילא חזר ההיתר לומר הלל על ניסי חו"ל, ואם תטען שהרמב"ם פוסק כדעת חכמים שאכן עדיין נשאר האיסור לומר הלל על ניסי חו"ל לאחר כניסת ישראל בימי יהושע למרות הגלות, אך תירוצו זה אינו נכון, שהרי הרמב"ם פסק כרב נחמן שקריאת המגילה היא כהלל, והלוא לדעת הרמב"ם אין מקום לאמירת הלל על ניסי חו"ל כי קדושת בית המקדש לא בטלה מעולם, ואיך יותר בגלות כאילו לא נכנסו לארץ ישראל?

ומתרוץ המנ"ח שדעת חכמים שכל מקום אפילו אם יהיו בו רוב עם ישראל לא יחשב כמקום ציבור של עם ישראל מאחר שארץ ישראל נתקדשה ונקבעה כארץ ישראל, ולכן כל מקום יחשב כמקום של יחידים מעם ישראל, (וכן פסק **בשו"ע או"ח סי' קי"ז ס"ב** דאפילו מדינה שלימה כגון ספרד ואשכנז אין שואלים בברכת השנים רק בשומע תפלה משום שבני חוץ לארץ דינם כיחידים) ועל כן בעת גלות בבל שקדושה ראשונה של ארץ ישראל בטלה בכיבוש נבוכדנצר, כי עם ישראל גלו מארץ ישראל, וקדושת ארץ ישראל מלבד מקום המקדש בטלה קדושתה, ובהר הבית לא גרים אנשים, על כן כל העולם כולל ארץ ישראל נחשב כמקום של יחידים ולא של ציבור עם ישראל.

ולכן אפילו בימי הפורים שלדעת הרמב"ן בתחילת מסכת מגילה עלו לארץ ישראל כפקודת כורש, ועיקר גזירת המן היה על רוב עם ישראל שהיה בארץ ישראל בכל זאת לא אומרים הלל על נס זה כי דינם כיחידים אפילו בארץ ישראל, כי בטלה קדושתה.

אך לדעת רב נחמן חזר ההיתר לומר הלל על ניסי חו"ל, כי דווקא כאשר ארץ ישראל כבר לא נחשבת מגורי ציבור כלל ישראל, אם כן זה הסיבה שיחזור להיות הדין כבימי יציאת מצרים שציבור וכלל עם ישראל היה בחו"ל, ולכן אומרים על ניסי חו"ל הלל לאחר הגלות.

וטהר לבנו – פורים

עם מפוזר ומפורד – פורים לערי הפרזים ביד' ולערי מוקפות חומה בטו'

העיר ליהודים הגרים בערים הללו המוקפות חומה, כי הגויים והצוררים גרו גם בין חומות העיר.

ואם כן בכל העולם היו אמורים לקבוע רק ביד', כי לא ידוע על עיר מוקפת חומה שהייתה כולה יהודים בחוץ לארץ, וכאמור בארץ ישראל עדיין כל החומות עדיין היו בחורבנם, וממילא כולם היו בסכנה חמורה גם אלו שבתוך הערים הבצורות.

אבל בכל זאת כיון שעיקר הנס היה בארץ ישראל, ובארץ ישראל נקבע לפי טו' מחמת חשיבות ארץ ישראל וכאמור, לכן תקנו בכל העולם שיעשו בערים הבצורות מימות יהושע כדרך שנהגו בארץ ישראל.

ולפי דבריו האחרונים בעצם נופלים הדיוקים שדייק תחילה מהפסוקים שלא כל עם ישראל חגגו מעצמם את חג הפורים, ורק אח"ז מרדכי תקן את חג פורים לכל עם ישראל בלי יוצא מהכלל.

ואולי לפי דבריו האחרונים צריך לפרש שתחילה חגגו רק היהודים שהיו קרובים לשושן שפחדו יותר מהשפעת המן וגזירתו, ואומנם הרחוקים פחות חששו ולכן הרחוקים לא חגגו, ובסוף תיקן מרדכי שגם הרחוקים כדוגמת בני ארץ ישראל גם הם יחגגו את פורים, ואומנם הקרובים מלבד שושן חגגו ביד' ובעיקרון היו צריכים לקבוע לרחוקים את יום טו' כי להם הייתה סכנה פחותה וגם הם לא פתחו לחגוג בעצמם את חג הפורים,

אבל מרדכי חידש להם שהמן ביקש להשמיד את כל היהודים מכל העולם כולו, ודווקא בגלל שהמן ידע שרוב העם היהודים נמצא בארץ ישראל אזי למרות המרחק משושן בכל זאת בני ארץ ישראל היו בסכנה הגדולה ביותר, ולכן הנס אמור להיקבע בעיקר לבני ארץ ישראל, גם אם אכן בשנת הנס יהודי ארץ ישראל לא חגגו כי לא הבינו את עוצמת הסכנה בגלל המרחק.

ובכל זאת ראו כמין רמז משמים שיש לחגוג גם את טו' שהרי בשושן נקמו מאוייביהם גם ביד' ונתו וחגגו פורים מעצמם בטו', ואם היה רצון הבורא שיחגגו כל עם ישראל פורים ביום אחד, לא היה נמנע מאת ה' שגם בשושן יספיקו ביג' לסיים את הריגת כל שונאיהם והיו נחים מהמלחמה וחוגגים ביד', ומכך שיצא שעם ישראל חגג חלק ביד' וחלק בטו', הבינו מרדכי וסייעתו שהקב"ה רוצה שיהיו שני ימי פורים חלוקים לפי מקומות.

ולא יכלו לקבוע שהקרובים לשושן יחגגו ביד' ואילו הרחוקים יחגגו בטו', כי אם כן בשושן יחגגו גם ביד' למרות ששם ביד' עדיין היו בצום ומלחמה בזמן נס פורים, ולכן קבעו את היום השני של פורים למקומות החשובים כמו שושן הבירה, ששם היה עיקר המלכות והשלטון באותה תקופה, וגם שם נוצר הנס, ודימו לו את המקומות החשובים שהיו בעבר בארץ ישראל – ערים המוקפות חומה מימות יהושע בן נון, כי ידעו שיבנו אותם מחדש עולי בבל.

ואכן מפני חשיבות ארץ ישראל שעיקר הנס אכן היה לתושביה, לכן הקב"ה גלגל שבשושן ילחמו עוד יום ביד' יום בו חגגו שאר המקומות, כי כך יקבע טו' כחג מיוחד לערים החשובים של ארץ ישראל וכאמור.

הרמב"ן בתחילת מסכת מגילה מקשה מדוע עשו שני ימי פורים, כביכול שוב פירוד הלבבות, כטענת המן?? וטוען הרמב"ן שבעצם רוב רובו של עם ישראל כבר עלו לארץ ישראל מחמת הצהרת כורש, ועיקר הסכנה היה לערים בלי חומה לכן בתחילה חגגו את חג הפורים רק בני הפרזים, וזאת עוד קודם ציוויו של מרדכי ותקנתו.

ועוד משמע מדבריו שעדיין ירושלים ככל ערי ישראל היו בחורבנם ובלי חומה, והם אכן היו בסכנה גדולה ככל ערי הפרזים שאין להם חומה, ואם כן ברור שאנשי ירושלים בשנת הנס של פורים חגגו ביד' ככל ערי הפרזות.

ולכן כתוב "על כן היהודים הפרזים היושבים בערי הפרזות עושים את יום י"ד לחודש אדר שמחה ומשתה" ולא נזכר כאן כלל חג טו' של ערים מוקפי חומה, כי הם בשנה ראשונה לא חגגו.

רק לאחר זמן, לאחר שהאיר הקב"ה עיניהם ומצאו סמך מן התורה, עמד מרדכי ובית דינו וקבעו שראוי הנס הזה לעשות לו זכר לדורות, וגם קבעו שכל עם ישראל יחגגו את חג הפורים גם אנשי עיר מוקפת חומה למרות שהייתה להם סכנה פחותה, כי עדיין גם הם היו בספק סכנת נפשות.

וגם תקנו שראוי להקדים חג של פרזים למוקפים, כי היה נסם של הפרזים גדול יותר, וגם בגלל שהם התחילו במצוה - שהחליטו מעצמם לחגוג יו"ט על הצלתם, לכן קבעו יו"ט של פרזים ביום שהם קבעו - ביד', ושיהא מיוחד להם, ושל מוקפים קבעו ביום שבו נחו יהודי שושן – טו'.

ועל פי זה מבאר הרמב"ן שכתוב "וקבל היהודים את אשר החלו לעשות, ואת אשר כתב מרדכי אליהם" כלומר שקבלו מה שהחלו הפרזים לעשות מעצמן ביד', וגם מה שכתב מרדכי, דהיינו מה שצוה לכולם לחגוג גם המוקפים בטו', והסיבה "כי המן בן המדתא צורר כל היהודים חשב על היהודים לאבדם" – "כל" שהיה הנס לכולם אפי' למוקפים.

ומוסיף הרמב"ן שלכאורה היה ראוי שהפרזים בימי אחשוורוש יהיו קודמים למוקפים שבימיו, אלא לפי שהיה עיקר הנס ליהודים שהיו שבארץ ישראל, וכאמור היא הייתה חרבה שעדיין לא בנו בה כלום משעת עלייתם, ולא ראוי שיהיה לירושלים עיר הקדש ולכל ערי יהודה וישראל הבצורות והחשובות בחומותיהם כפי שבנו בהמשך תקופת בית שני, וגם בעברם לפני החורבן, שיהיו נידונות כערי הפרזים שפחות חשובות מעיר לא בצורה שאינה מוקפת חומה – עד כדי כך יש חשיבות של כבוד לעיר עם חומה שבימות הגאולה שאין יותר סכנה בכל זאת יהיו חומות בערי ישראל, ושערי העיר יהיו פתוחים כל היום וכל הלילה כי כל הזמן יבואו גויים לתת מתנות לה' ולעם ישראל כפי שמופיע בבניא ישעיה ס' יא'.

ולכן החזירו העניין לימי יהושע, שחלקו בין המוקפים חומה מימות יהושע בן נון לשאינם מוקפים חומה. ואכן אמרו בירושלמי "חלקו כבוד לא"י כי היתה חרבה באותן הימים ותלו אותו בימי יהושע בן נון"

ומוסיף הרמב"ן שאע"פ שלשאר הדברים קדושה ראשונה קדשה לשעתה ולא קדשה לעתיד לבוא, לענין מגילה לדברי כולם כל שהיו מוקפים בימי יהושע בן נון קורין בט"ו, מתוך כבוד שנהגו בארץ ישראל,

אומנם הרמב"ן בהמשך דבריו לכאורה סותר את הראשונות, כי בא בטענה נוספת שיתכן ובפשטות בחוץ לארץ לדוגמא העיר שושן, לא היה תועלת והגנה בחומות

וטהר לבנו – פורים

אשר הניא: טמן בלבו מחשבות ערומו

ולכן חובה עלינו לקיים "ונהפוך" הוא "אשר ישלטו היהודים המה בשונאיהם" שחובה עלינו להתהפך ולשלוט ביצר הרע, ולחסום אותו ולהשמידו.

והדדך להתחזק זה על ידי "נקלה היהודים להיקהל ולעמוד על נפשם" – ביחד להתחזק, איש לרעהו יעזרו לאחיו יאמר חזק, טובים השנים מן האחד והחוט המשולש לא מהרה ינתק. **ובעזרת** ה' נארגן חבורות להתקדשות וליראת שמים ועבודת ה' בטהרה, ונעזור ונמשיך לעזור לעצמנו ולאחרים להתחזק יחד ולהתקדש אמן ואמן.

תליית עשרת בני המן

מדרשים שהביא זאת מתיבת נח שהיה ממרחק עצום – הרי האררט.

וכמוכן זה היה פלא עצום לכולם מה פתאום המן טורח עד כדי כך לתלות את מרדכי על עץ כה גבוה כה מיוחד, ואת זה רצתה אסתר לנצל ולהוכיח שהכל היה מיד ה'.

כי ברגע שתלו גם את עשרת בני המן שעץ זה כביכול היה מתאים בדיוק לכל בני המן ובראשם המן, כך הבינו כולם היהודים והגויים שיד ה' הייתה בדבר שהמן יכין לעצמו ולבניו את הקבר.

ואם עד עכשיו הגויים התגיירו מפחד היהודים, מעשה זה גרם לכולם להכיר בניסי ה' והשגחתו הנפלאה לבני ישראל.

ולכן אפילו הגויים קבלו עול מלכות שמים מאהבה ולא רק מפחד, וכל שכן היהודים קיימו וקבלו מאהבה ומתוך שמחה, את ימי הפורים וכל מצוות ה' - קבלת התורה בשמחה.

חייב איניש לבסומא

קיבל עליו ייסורים מרצון בכדי לתקן מדוע לא תוקן והתרפא?? **ונראה** שהיות ועוזיהו שהיה מצורע עליו היה החובה להשפיל את עצמו כתולעת וכאזוב, אם כן ממילא הוא אינו ראוי לשמש כמלך בעם ישראל, שהרי על מלך יש ציווי "שם תשים עליך מלך" ודורשת הגמרא - שתהיה אימתו עליך, ואיך תהיה אימתו על אחרים כאשר הוא שפל ומושפל כתולעת וכאזוב.

לכן העדיף עוזיהו הצדיק לחיות בצרעתו עד סוף ימיו ולמות מתוך צרעת שכך כל יהודי בבואו לבית קברות יראה את הבית המודד ויזכור שכאן מתבודד בעונשו מלך שחטא בהתנשאות ובשימוש אסור בכהונה, ועצם נוכחותו שם חיזקה את עם ישראל במוסר השכל בחטא ועונשו, ובתשובה עצומה מתוך קבלת ייסורים מתוך רצון עצמי ובאהבה בכדי לתקן את החטא.

וזכה עוזיהו הצדיק, שמצרעתו נלמד לושתי, שיתכן שושתו לקתה בצרעת דווקא מכוח הצרעת של עוזיהו הצדיק, מכוח זה שחזר בתשובה ונשאר בצרעתו ובסבל ובהשפלה עצומה אך ורק בכדי לחזק יהודים כל שארית חייו, כוח תשובה זה גרם לצרעת ושתו ולמפלתה ולכלל נס פורים כפי שהתגלגל בהשגחת הבורא יתברך.

ואם הסיבה להשתכרות בפורים נובעת מצרעת הצדיק עוזיהו, ומכוח התשובה העצום של המלך הנביא עוזיהו, בוודאי חייבים אנו לזכור את דברי המאירי שלא להשתכר ולהפחית עצמנו מתוך השמחה, שלא נצטוינו על שמחה של הוללות ושל שטות, אלא בשמחה של תענוג שנגיע מתוכה לאהבת השם והודאה על הנסים שעשה לנו.

לאחר קריאת המגילה – לנהגים לומר אשר הניא, קפצו מולי המילים הללו: **טמן בלבו מחשבות ערומו. ויתמכר לעשות רעה: ידו שלח בקדושי קל. כספו נתן להכרית זכרם:**

ונראה, שהיצר הרע שהוא כעמלק, וכן המן שיצא והמשיך דרך עמלק - **טמן בלבו מחשבות רעות וטמאות**, וגורם לנו להתמכר לעשות רעה – עבירות, וגורם לנו לחטוא **בשליחת יד לקדושי קל לפגום רח"ל באות ברית קודש**, ומדהים שאדם עוד משלם לרכישת אינטרנט ומכשירים הגורמים לו להכרית זרעו בהוצאת ש"ל רח"ל.

לאחר היום הראשון – יג' בו הרגו היהודים את שונאיהם ביקשה המלכה אסתר רשות מהמלך להרוג עוד יום את שונאיהם המרוכזים בעיר הבירה שושן, וגם לתלות את עשרת בני המן, וכפי משמעות הפסוקים לכאורה תלו את בני המן בתחילת יום יד' ורק לאחר מכן נקמו באויביהם.

וקצת צריך ביאור למה כה היה חשוב לעם ישראל לתלות את בני המן, כביכול שקול היה כמו הריגת 300 שונאים?!

וייתכן לפרש שהנה במדרשים כתוב שהעץ 50 אמה היה בדיוק לתלות עליו את המן ועשרת בניו, 3 אמות כל גופה של נבלה, ועוד אמה בין גופה לגופה, ועוד אמה ריק למעלה שהעוף לא יאכל את ראשו ועוד כמה אמות שהעץ יהיה תקוע חזק באדמה.

ובעצם זרש הציע להמן לתלות את מרדכי על עץ 50 אמה, והמן בא והציע הצעה זו לאחשוורוש, ובעצם זה היה פרויקט לא פשוט להשיג קרש ארוך כל כך, ואכן יש

הכל התחיל במה שושתו המלכה פגעה באחשוורוש ואמרה לו שאביה המלך בלשאצר היה שותה אלף כוסות ולא היה משתכר, ואילו אתה אחשוורוש קצת שתית וכבר השתכרת?? ולפיכך **כעס עליה והמיתה** והומלכה אסתר תחתה, ומזה התגלגל הנס, **ותלמידי המצוין מאוד דוד ישראלי נ"ו** מכיתה ח' **ת"ת תורת אמת בני ברק** האיר את עיני שטעם דומה לזה אכן מופיע ב**אבודרהם ה' פורים**, שמצוות המשתה הוא בגלל משתה שבעת ימים שעשה אחשוורוש ע"י שם.

ובסיבת הדבר שהמלכה ושתי מיאנה לבוא בדבר המלך, אומרת הגמרא **במגילה יב'** אומרת שהמלך ביקש מושתו לבוא בפריצות להראות העמים את יופיה, והיא סרבה, למרות ששניהם אהבו לעשות עבירות, אבל היות ופרח בה צרעת בכל גופה לכן היא סרבה לבוא כצווי המלך.

וכתב רש"י מלמד שפרחה בה צרעת – שיודעים זאת מהירושלמי שדרשו "מאשר נגזר עליה" וכתב "וישב בית החפשיית מצורע כי נגזר מבית ה'" (דברי הימים ב' כו), מה להלן צרעת אף כאן צרעת,

ובפרשת מצורע כתבתי בעניין, **המלך עוזיהו הנביא הצדיק** התנשא בכהונה לא לו, ולכן קיבל צרעת במצחו, והוא עבר לגור בבית מבודד בבית קברות עד סוף חייו, ובעצם הוא היה יכול לעבור לגור בעיר שאינה מוקפת חומה ששם מותר למצורע לגור, ולמה בכל זאת התבודד ועוד בבית קברות?? **אלא נראה** שזה היה כי רצה לתקן את חטאו ולהתייטר על עוונותיו שבכך תהיה לו כפרה ומחילת עוון.

ונשאלת השאלה, אם כן מדוע לא זכה עוזיהו הצדיק לתקן ולהתרפאות מחטאו ולחזור לביתו בריא ושלם?? הרי

וטהר לבנו – פורים

ואבד חמש מאות איש

שהיהודים עשו מספר יעד להבדיל כמו שעושים במצינוג שקבעו ליעד מספר עגול מספר ששערו עד כמה המלך אחשוורוש יוכל לסבול, ואת השונאים הכי גרועים שנכנס במספר זה הרגו היהודים.

”ובשושן הבירה הרגו היהודים ואבד חמש מאות איש”, קצת נפלאותי וכי היה מספר עגול מדויק של 500 שונאים בשושן הבירה, מספר מדויק לא פחות ולא יותר?? ויתכן שאכן יש הרבה יותר שונאים ליהודים מ-500 בני אדם, אלא

משנה למלך ורצוי לרוב אחיו

להצלת העם היהודי, בכל זאת הגויים הבחינו שהוא רצוי לרוב אחיו, שפרשו ממנו מקצת סנהדרין בגלל תפקידו, ויתכן כי הגויים בודקים כל הזמן את מצבם הרוחני של היהודים ואת השפעת הגויים על הרוחניות של היהודים.

ורצוי לרוב אחיו מי אמר פסוק זה? יתכן שכך היה כתוב בספר דברי הימים למלכי פרס ומדי, ולכן רק שם כתוב משנה למלך, דרך גאווה כביכול, ואם כן מדהים שאפילו הגויים הבחינו שלמרות גדלותו הרוחנית ולמרות שפעל

נתן המלך אחשוורוש לאסתר המלכה את בית המן - ותשם אסתר את מרדכי על בית המן

ואחשוורוש משתמש בזה כשטען שמכתב המלך אין להשיב, טען הנה את בית המן נתתי לאסתר, וכי לא ידע שהיא נתנה זאת למרדכי?? אלא כוונתו שלכאורה זה חוצפה להעביר מתנת המלך לאחר, ומכך שלא כעסתי זה יוכיח שהיא קרובה לי מאוד ודעתה כדעתי, ורצוני שאתה - מרדכי תהיה קרוב למלוכה לטובת המלוכה וכראון אסתר.

פלא עצום, איך אסתר נתנה את בית המן למרדכי, הרי בית זה קיבלה כמתנת המלך לה?? וחוצפה היא להעביר מתנת המלך לידי אחר, שזה כזלזול עצום בנותן המתנה בפרט כשמדובר במתנת מלך??

ויצא מזה טוב שכך לא השיבו את הספרים ספרי המן שכתב להשמיד את היהודים, אלא נתנו רשות ליהודים להרוג את שונאיהם, כאשר מתוכן היו עשרת בני המן שהיו מכותבי השנאה על בית המקדש.

אבל יתכן שהיא טענה שרצונה להיות קרובה יותר למלך שלכך היא ויתרה על ארמונו ועברה להתגורר בארמונו של המלך, ואדרבא היא מחשיבה את עצמה כחלק בלתי נפרד מהמלך ולא כאיש זר שלא ממשפחת המלוכה, ולכן היא מסרה את הבית של המן למרדכי, כי מרדכי כביכול שווה הוא לדרגת המן בגדלותו קודם נפילתו, ששניהם חשובים אבל אינם ממשפחת המלך, ולכן מתאים מחמת כבוד המלך וחשיבותו שארמון זה יעבור למרדכי והיא תתקרב עוד יותר לבית המלך.

ובפשטות היא רק נתנה למרדכי להיות אחראי על ביתה שקיבלה מתנה מאת המלך, אבל זה קצת מוזר שתיתן למשנה למלך שיהיה אחראי על ביתה, וכי משנה למלך הוא אב בית??

מדברי גדולי ישראל על מעלת הספר "וטהר לבנו"

ישראל קדושים פירות הנושרי"ן ומסייע להם ומעודדם באסיפות מרעים בחיזוק ועידוד ליישר דרכם ולהעלותם שוב על המסילה דרך המלך עם שאיפות לגדול בתורה ובעבודת השי"ת.

הגאון רבי משה זילברברג שליט"א: והרבה אלפים ממש לומדים העלון שלו ומתעלים מעלה מעלה, אשרי החכם שיזכה בכתר תורה הזה – והנני "ע"ד" שהרבה נפשות נתקרבו מאוד מאוד ע"י הדברים הקדושים של "וטהר לבנו".

בד"ץ מחזיקי הדת דחסידי בעלזא: ורבים טובים ימצאו בו חפץ, ויתענגו מדבריו הנעימים ויהיו להם לתועלת.

הגאון הרב אלכסנדר הברפלד דומ"ץ בבד"ץ העדה החרדית: ורבים נהנו מאורו וגדרו עצמם בתוספת שמירה ותוספת טהרה.

הרש"צ הרב הראשי הגאון רבי יצחק יוסף שליט"א: מאמרי מוסר ודברי חיזוק נלהבים על כל פרשה ופרשה, דברים מתוקים מדבש ונופת צופים, מלאים תוכן ומחשבה המחזקים את האדם לעבודה תמה וטהורה להשי"ת, בלשון קלה וברורה השווה לכל נפש.

מרן רה"י הגאון רבי משה הלל הירש שליט"א: פירושים נחמדים ועמוקים על כל פרשה ופרשה מבוססים על היקף עצום של חז"לים וראשונים ואחרונים. בספר רואים היטב בפירושים את גאונותו, ובקיאותו בתורת ה', העצומה, יחד עם יגיעתו ועמילותו בתורה, גם יש בספר בכל פרשה ופרשה מוסרים נחמדים ומאוד חשובים שקשורים עם החידושים שניכר מהם שיוצאים מלב מלא רגש של יר"ש עמוקה, וזה גופא שניכר שיוצא מלב מלא יראה גורם ההשפעה הגדולה שיש מדברי כת"ר שליט"א על הקוראים בבחינת דברים היוצאים מן הלב נכנסים ללב, הקב"ה יתן להמשיך עבודתו הכבירה לחזק האמונה ואהבת התורה ויר"ש של אחינו בני ישראל, ושיתן שהספר הזה המאוד תועלתי יתקבל באהבה אצל כל בני התורה.

הגאון הגדול רבי משה דוד ליפקוביץ שליט"א: מלאים תוכן רב ועשיר בדברי חוכמה ומוסר המדריכים כל מבקש ה' ללכת בדרך העולה מעלה למשכיל, ובמיוחד שהדברים יוצאים מלב הזורש טוב לעמו לקרב לבם של ישראל לבוּרָא בטהרת הלב בעבודתו ית'.

האדמו"ר מפיטסבורג שליט"א: וכבר איתמחי גברא, במכירי קא אמינא שהרה"ג הנ"ל מלקט סביבו בחורי

ועל כולנה הסכמת מרן שר התורה רבי חיים קנייבסקי שליט"א, שצירף חתימת ידו בהסכמה. ושר בהתלהבות על הספר "וטהר לבנו בתורתך".

ואסיים בדברי מרן הגאון הגדול רבי גרשון אדלשטיין שליט"א ראש ישיבת פונוביוז: שספר זה מבורך!! ומלא ברכה! ולא חסר בו כלום!! וחזר על זה בהתלהבות מספר פעמים!!